

Németország közvetítése Oroszország és Kína között nem járt sikerrel

Csangkai Sek fegyverszünetet kötött Feng tábornokkal

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* jelentése szerint Németország közvetítése Oroszország és Kína között a mandzsuri vasut ellenőrzése miatt támadt konfliktusban *nem járt sikerrel*. Ennek következtében a kínai kormány teljes meghatalmazást adott *Csang Csü Liang* főparancsnoknak, hogy haladéktalanul kezdjen tárgyalásokat az orosz kormánnyal a határszéli harcok abbahagyása és a vasuti kérdés rendezése dolgában.

Csang Kai Csek tábornok fegyverszünetet kötött legnagyobb ellenfelével, *Feng* keresztény tábornokkal, mivel a belső ellenségeskedésre nincsen ok.

Karbinból menekült fehér-orosz gárdisták elbeszélése szerint ott igen nagy a rémület, mert attól tartanak, hogy a mindjobban közeledő orosz csapatok elfoglalják a várost. A kínai csapatok visszavonulásuk közben kifosztják az általuk kiürített területeket.

Japánban állandóan a legnagyobb figyelemmel követik az eseményeket és nyilvánvalóan arra készülnek, hogy a kellő pillanatban birtokukba vegyék a Sang-Sang vasutat, amelybe nagyon sok japán tőkét fektettek bele.

Pekingből jelentik: A japán főkonzul békéltető közvetítést kezdett Mandzsuriá és Moszkva között. A mandzsuri kormány az ajánlotta a japán főkonzul, hogy a fegyverszüneti tárgyalások megkezdéséig szüntesse be a harcokat és utasítsa a nyugatmandzsuri fronton álló kínai hadosztályokat fegyverletételre, miután az oroszok amugy is körülzárták azokat.

Londoni jelentés szerint a mandzsuri harctéren a vörös hadsereg offenzívája Chailar elfoglalása után megállott. *Blicher* tábornok, az orosz keleti haderők főparancsnoka utasítást adott a további előnyomulás beszüntetésére.

Ugyancsak bukaresti jelentés szerint *Adgearul* miniszter szerdán rendeletet adott ki, amelyben *érendell* a magyar, osztrák és bolgár vagyonok likvidálását.

A volt ellenséges államok alattvalóinak román területen lévő vagyona már régebbi idő óta zár alatt volt, azonban tárgyalások folytak a zárlat feloldásáról. Minthogy azonban a párisi értekezlet sikertelensége következtében a román kormány nézete szerint a közvetlen megbeszélések sem vezetnének eredményre, a miniszterium elrendelte a vagyonok likvidálását.

Mint Budapestről jelentik, a budapesti tőzsdén szerdán délelőtt bécsi híradás alapján olyan hírek terjedtek el, hogy

az antant-hatalmak a keleti jóvátétel kérdésében Magyarországhoz demarsot intéztek, amely különböző fenyegetéseket tartalmaz arra az esetre, ha a magyar kormány nem teljesítené az antant jóvátételi követeléseit.

Ezek a hírek Budapesten politikai és tőzsdekörökben nagy nyugtalanságot keltek, később azonban hivatalos jelentés adott ki, amely szerint a magyar kormányhoz demars semmiféle formában nem érkezett. A hivatalos jelentés szerint a demars híre kitalálás, amelyet a *Neues Wiener Tagblatt* röppentett világgá, azonban az esti számában már meg is cáfolta.

Franciaország elszigeteltségtől fél

Páris nagy izgalommal tekint a londoni konferencia elé

Párisból jelentik: Bármilyen fontos érdeke is fűződik Franciaországnak a Young-tervezet életbeléptetéséhez, a francia közvéleményt most a keleti jóvátételnél sokkal komolyabb probléma foglalkoztatja.

Párisban attól félnek, hogy Franciaország a londoni tengeri leszerelési konferencián elszigetelten lesz kénytelen küzdeni négy nagyhatalom egységes frontja ellen és ez minden más kérdést háttérbe szorít.

Franciaországban senki sem áltatja magát azzal, hogy bizhat Olaszországban, mert tisztában vannak azzal, hogy *Mussolini* a Földközi-tengeren flottaegyenlőséget akar Franciaországgal s Párisban úgy látják a helyzetet, hogy Franciaország vagy kénytelen lesz hozzájárulni ahhoz, ami ellen a francia politika mindaddig tiltakozott, hogy a Földközi-tengeren ugyanolyan flottát tarthasson fenn, mint aminő Olaszországnak van s ez esetben megnyeri Olaszország támogatását a könnyű hadihajók és a buvárhajók további fenntartása kérdésében, vagy pedig nem járul hozzá a flottaparítás tervéhez s ez esetben Amerikával, Japánnal, Angliával és Olaszországgal szemben kell érvényesíteni azt az álláspontot, hogy továbbra is fenntarthassa a buvárhajókat és partjainak biztonsága érdekében könnyű parti hadihajókat.

A *Tardieu*-kormányra igen nehéz külpolitikai kérdések elintézése vár és a miniszterelnök hosszabb konferenciát tartott a külügyi, hadügyi, tengerészeti, gyarmatiügyi és repü-

lésügyi miniszterekkel. Bár a tanácskozás több órán át tartott, arról semmiféle jelentést nem adtak ki.

A szerdai minisztertanácson *Briand* informálta miniszterterárait a londoni tengerészeti leszerelési konferenciát megelőző szóbeli diplomáciai eljárásról. *Briand* kijelentette, hogy *Manzoni* párisi olasz nagykövet, aki a múlt héten öt meglátogatta, nem adott át semmiféle olasz jegyzéket, mindössze csak magánlelteli feljegyzések alapján általános formulák keretében bizonyos fenntartásokkal ismertette azokat a nagyvonalú olasz terveket, amelyek a francia-olasz flottaparítás létrehozására irányulnak.

Briand elmondotta azt is, hogy az olasz követ szóbeli közlése szerint Olaszország hajlandó bizonyos különleges francia érdekekre tekintettel lenni abban az esetben is, ha a flottaparítás gondolata megvalósul.

Briand az olasz nagykövettel való beszélgetés során kidomborította, hogy Franciaország jogot követel azoknak az intézkedéseknek megtételére, amelyeket a tengeren való biztonsága tekintetében szükségesnek lát. Hangoztatta azt is, hogy előbb be kell várni bizonyos szakértői munkálatok befejezését és csak azután lehet folytatni az olasz-francia külön tárgyalásokat.

A minisztertanács úgy határozott, hogy a tengerészeti leszerelési kérdésekkel kapcsolatban mostanában nem fog jegyzéket intézni Olaszországhoz.

A belga kormányválság veszélyezteti a hágai konferencia megtartását

A román külügyminiszter a jóvátételi kérdés megbeszélésére Párisba utazott — Románia likvidálja a lefoglalt magyar, osztrák és bolgár javakat

Párisból jelentik: *Briand* külügyminiszter a minisztertanács keddi ülésén ismertette a keleti jóvátételi kérdés körül támadt nehézségeket. Hangoztatta, hogy

a belga kormányválság veszélyezteti a második hágai konferencia megtartását és a Young-tervezet életbeléptetését.

A belga kormányválság a politikuskok általános véleménye szerint újabb akadályokat gördít a hágai konferencia megtartása elé. *Jaspar* miniszterelnök lemondása folytán nem lehet a hágai konferencia el-

nőke. Párisi értesülés szerint a brüsszeli kormányválság meglehetősen hosszadalmas lesz s a kormányok, hogy ne veszítsenek sok időt, kénytelenek foglalkozni a Young-tervezet életbeléptetésének esetleges elhalasztásával is.

Bukarestből jelentik: *Mironescu* román külügyminiszter elhalasztotta tervbevett prágai utazását, hanem Párisba utazott, ahova szerdán délelőtt érkezett meg. *Mironescu* a keleti jóvátételi kérdésben *Titulescuval* és a francia politikai körökkel akar tárgyalásokat folytatni.

Egy angol tehergőzös katasztrófája

Nyolc ember életét veszítette, a zátonyra jutott hajó pedig elmerült

Londonból jelentik: A walesi tengerpart közelében hajótörést szenvedett a *Molesey* nevű angol tehergőzös. Az S. O. S.-jelreke Milfordhaventől egy mentőhajó egész éjszaka viharral küzködve igyekezett a *Molesey* gőzös közelébe jutni. Szerdán reggel végre sikerült a legénység *huszonnyolc tagját megmenteni. Nyolc ember köztük az első tiszt felesége elpusztult.* Egyrésziüket a hullámok lesodorták a hajó fedélzetéről, másrésziüket megfagyott a nagy hidegben.

A *Press Association* jelenti, hogy a hajó drótnélküli távirátsza az utolsó pillanatig hősiiesen helyén maradt és szakadatlanul küldte a vészjeleket mindaddig, amíg a hullámok a drótnélküli állomás kabinját szétrombolták, őt magát is lesodorták a hullámok a fedélzetről és a tengerbe vesztett.

Négyszázmillió frankot költ Franciaország a tuberkulózis elleni küzdelemre

A francia kormány termelési programja

Párisból jelentik: A legutóbbi minisztertanácson *Tardieu* miniszterelnök is előterjesztette a nagy termelési programot, amelyet a kamarában be fog nyújtani. A minisztertanács jóváhagyta ezt a programot, amely öt milliárd franknyi új hitelt irányoz elő.

A kiadások között szerepel 1,73 milliárd mezőgazdasági célokra, 300 millió villamosági, vívdigitási és erőművekre, 300 millió az ivóvíz javítására, 80 millió erdőültetésekre, 40 millió mezőgazdasági kutatóintézetek fejlesztésére, 30 millió mezőgazdasági termelési módszerek tanulmányozására, 300 millió mezőgazdasági biztosítási pénztárak alapítására az időjárásokozta károk ellen, 300 millió vidéki automata telefonok berendezésére, 50 millió rádióközvetítésre. Iskolai és közegészségügyi célokra a program keretén belül 1,45 milliárdot szántak. Ebből az összegből 400 milliót a tuberkulózis elleni küzdelemre, 300 milliót új gyógyintézetek építésére.

A Bácsmegeyei Napló második társasutazása Párisba

December 18-ikáig lehet jelentkezni részvételeire

A májusban rendezet társasutazás sikere és olvasóink részéről megnyilatkozó kívánságok arra az elhatározásra készítették a *Bácsmegeyei Napló* kiadóhivatalát, hogy újabb társasutazást rendezzen Párisba. Az újabb társasutazás január 5-ikén indul Szuboticáról Párisba. Az utazás gyorsvonaton történik.

A kirándulás résztvevői Szuboticáról Zagrebben és Ljubljanán át Münchenbe mennek, Münchenben meghálnak és egy napot töltenek s megtekintik a várost és a képtárakat. Münchenből egyenesen Párisba utaznak. Párisban nyolc teljes napot töltenek, amelyből egy nap kirándulás Versaillesbe, egy másik nap pedig Fontainebleauban. A visszautazás Zürichből Innsbruckon, Ljubljanán és Zagrebbe át történik, úgy hogy a kirándulók egy éjszakát és egy teljes napot Zürichben töltenek és megtekintik autocarokon a várost és egyes nevezetességeket.

A kirándulás részvételi díja a szükséges osztrák, svájci és francia vizumokkal együtt 5500 dinár. Ebben a részvételi árban benne van a vasúti jegyeknek, vizumoknak költsége, teljes ellátás Münchenben, Párisban, Zürichben, a hotelköltségek, naponta háromszori étkezés, a szükséges autocarok, vezetők, a kirándulási költségek, Párisban egy este az Operában, egy este a Folies Bergeresben, borraivalok, stb. Ugy, hogy az összesen tizennégy napos kiránduláson az utasoknak jóformán más költségük nincs is, mint a részvételi díj.

Mint hogy a kirándulás legfeljebb harminc személy vehet részt, kérjük azokat, akik a kirándulás iránt érdeklődnek, hogy sürgősen jelentkezzenek. A jelentkezés legvégső terminusa december 18-ika. A jelentkezéssel egyidejűleg a részvételi díj fele összege befizetendő. A résztvevők maguk gondoskodnak utulevelekről, amelyeket legkésőbb december 25-ikéig be kell küldeni, hogy a szükséges vizumokat megszerzhessük.

Az eddigi vezetőség kötelességének tartja, hogy az új közgyűlésig vezesse a szövetség ügyeit. Emellett fogva az alulírott választmány, mint a JNS egyedüli legális képviselője, mérvadó helyen kapott jóváhagyás alapján folytatja a normális ügyvezetést és szükségesnek tartja, hogy első lépésként jelen felhívást intézze az összes tagokhoz azzal a kijelentéssel, hogy a legelősebben elítéli azokat a sportklubban eddig példátlan eseményeket, amelyek a vasárnapi közgyűlésen történtek, mert azok igen kellemetlen, csaknem lesújtó következményekkel lehetnének futballsportunkra. Ezért a szövetség választmányja a közgyűlés feloszlata után első feladatának tekintette, hogy megővje a szövetséget minden, még a legkisebb viszálytól is és hogy lecsillapítsa a felizzult kedélyeket. A szövetség választmányja felhívja tehát összes tagjait, hogy egyetértésben és sportszerűen folytassák a munkát ama komoly figyelemmel, mellet, hogy mindenki ellen, aki csak meg is kísérelné, hogy megzavarja a munkát és fegyelmet, a legnagyobb szigorral és minden tekintet nélkül alkalmazni fogja a szabályokat. Ezért felhívjuk a klubokat, ne üljenek fel hármilven törvény és alapszabályellenes agitációnak és felszólításnak, hanem egész energiájukkal szenteljék magukat a sportszerű munkának, míg az új közgyűlés összehívása nem nyer legális uton elintézését.

Zagreb, 1929. november 27.

A JNS választmányja nevében:

dr. Pandakovic Ante elnök,
dr. Riboli Josip I. titkár.

Teljes megegyezés jött létre Jugoszlávia és Magyarország között az állategészségügyi konvenció ügyében

A tranzitő-szállítmányokhoz nem szükséges előzetes engedély

A jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés és ennek állategészségügyi konvenciója, mint jelentettük, november tizenharmadikán lépett életbe. A jugoszláv kormány ezzel kapcsolatban külön szakbizottságot küldött ki Magyarországra. A bizottságnak az volt a feladata, hogy a magyar kormánnyal érintkezésbe lépjen és együttesen elkészítsék az állategészségügyi konvencióra vonatkozó végrehajtási utasítást.

A bizottság, amely néhány nappal ezelőtt utazott el Budapestre, szerdán este tért vissza, miután a két kormány megbízottjai között teljes megegyezés jött létre. A bizottság tagjai voltak Petrovics Tyirilo földmívelésügyi minisztériumi osztályfőnök, dr. Mladenovics Ljuba szuboticiai állami állatorvos és Naumovics Milivoj a külügyminisztérium konzuláris osztályának főtisztviselője.

A bizottság tagjai Szuboticán rövid időt tartózkodtak és Napló munkatársa úgy értesült tőlük, hogy a végrehajtási utasítás ügyében teljes megegyezés jött

létre. A tárgyalások barátságos hangulatban folytak és az volt a céljuk, hogy mindkét állam biztosítsa a maga részére az állategészségügyi védelmet.

A két állam képviselői megállapodtak abban, hogy a ragályos betegségek behurcolásának megakadályozására állategészségügyi zárlatot rendelhetnek el indokolt esetekben, valamint abban az irányban is egyezség jött létre, hogy az állatkereskedelem részére az egyik állam a másiknak a legnagyobb kedvezményt adja. Ezzel az egyezményvel engedélyezve van az állatok behozatala az egyik szerződő államból a másikba, ha a behozatal az állategészségügyi és rendőri intézkedéseknek megfelel. A tranzitő ügyében is megegyezés jött létre. A tranzitő lebonyolításához a végrehajtási utasítás életbelépése után nem kell majd előzetes engedély.

A bizottság tagjai Beogradba utaztak, ahol a kormánynak jelentést tesznek működésükről és benyújtják a végrehajtási utasítás egy példányát, amelyet a kormány a legközelebbi napokban ratifikálni fog.

Két zagrebi egyetemi tanárt küldtek ki a szuboticiai állatbetegségek felülvizsgálására

December 8-ikán valószínűleg megtartják Szuboticán az állatvásárt

A múlt het elején, mint ismeretes, a földmívelésügyi minisztérium újból elrendelte az állategészségügyi zárlatot Szubotica területére. Osztojics Szelimir Szubotica város polgármestere vasárnap Beogradba utazott, hogy a földmívelésügyi minisztériumnál közbejárjon a zárlat megszüntetése érdekében, mert egyes jelentések szerint már megszűnt a vétség.

Osztojics Szelimir polgármester, aki kedden este tért vissza Szuboticára, szerdán délelőtt fogadta az újságírókat és kijelentette, hogy a minisztériumban igéretet kapott arra nézve, hogy az ügyet alaposan kivizsgálják és amennyiben nem állapítanak meg újabb megbetegedéseket vagy fertőzéseket, megszüntetik a zárlatot.

Dr. Franges Otón földmívelésügyi miniszter utasítására a legközelebbi napokban Szuboticára jön a zagrebi állatorvosi fakultás két tanára, akik egy helyi bi-

zottsággal felülvizsgálják a szuboticiai állatokat, főképen azokat, amelyeket, mint betegség gyanúsakat tartanak. Ebben a bizottságban a városi képviselőtestület részéről Presles Misko vesz részt. Ezt megelőzőleg a szuboticiai állategészségügyi hatóságok elrendelték, hogy a városi és állami állatorvosok Szubotica egész területén vizsgálják felül az állatállományt. Az állatorvosok már megkezdték a munkát a tanyákon.

Néhány nap múlva tehát eldőlt, hogy megszűnt-e a járvány Szuboticán. Amennyiben a járvány megszűnését jelentik az állatorvosok, a minisztérium azonnal megszünteti a zárlatot. A szuboticiai mezőgazdasági körök arra törekednek, hogy december nyolcadikán megtarthassák az országos állatvásárt, mert a tanyai lakosság ezen a vásáron értékesíti feleslegét és fedezi téli szükségleteit.

A J. N. S. kiáltványban fordul a labdarugó egyesületekhez

A régi vezetőség szigoruan megőrzi a fegyelmét

Zagreből jelentik: A jugoszláv labdarugók szövetségének igazgató tanácsa szerdán este ülést tartott, amelyről a következő hivatalos közleményt adták ki:

A jugoszláv labdarugók szövetségének választmány klubjaihoz!

Vasárnap, f. évi november 24-ikén tartották meg Zagrebban a szövetség rendes évi közgyűlését, amelyet befejezése előtt feloszlattak a hatóság képviselője azért, mert a Beogradski SK és a Jugoszláviának a szövetség székhelyének áthelyezése iránt tett javaslata feletti szavazáskor a delegátusok között kölcsönös

vitafokozás támadt és ekkeseredés jutott kifejezésre amiatt, hogy a ljubljana klubok képviselője a szövetségi székhely áthelyezése mellett szavazott. A zajongás a teremben ekkor a pillanatban olyan erős volt, hogy az elnök teljes negyedórán keresztül nem volt képes a rendet helyreállítani. Ezért, hogy elejét vegye a további kellemetlenségeknek, először az elnök, utána pedig a hatóság képviselője feloszlatta a gyűlést. Ezzel a tizenkettedik évi rendes közgyűlés feloszlott és ezért a fennálló törvények értelmében úgy kell tekinteni, mintha nem lett volna megtartva.

Önvédelemből ölt

Felmentettek a rablógyilkosság vádjától egy marhahajcsárt, aki az országuton megölte társát

Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken szerdán délelőtt rendkívül érdekes büntető tárgyaltak, amelynek vádlottja Pusz György marhahajcsárt volt. Pusz ellen az ügyészség-szándékos emberölés és rablás büntette miatt emelt vádat. A vádirat szerint Pusz 1928 augusztus 31-ikén éjjel Filipovó és Odszaci között az országuton meggyilkolta és kirabolta társát, Heteli Józsefet. A büntetőnek nem volt egyetlen tanúja sem és így a bíróság az ítélet meghozatalánál egyedül a vádlott vallomását vehette figyelembe.

A tárgyaláson a vádlott tagadta, hogy kirabolta Hetelit és azt állította, hogy tettét önvédelemből követte el. Elmondta, hogy a kritikus napon marhákat hajtottak Szlavóniából és Filipovón az egyik kocsmában pihentek meg, amikor a marhákat átadták rendeltetési helyükön. A kocsmában kártyázni kezdtek és a szerencse annyira kedvezett Hetelinek, hogy ő minden keresetét elvesztette. Amikor már nem volt pénz, lehozta cipőjét és eladta a nyertesnek. A kapott pénzen tovább játszott és most már őt vette a szerencse pártfogásába. Visszanyerte cipőjét, pénzt és még Heteli nyolcszáz dinárja is az ő zsebébe került. Este volt már, amikor abbahagyták a játékot és elindultak az állomás felé, hogy haza utazzanak Odszácra. Az állomáson megütődtek, hogy a vonat már elment, mire gyalog indultak utnak. Utközben Heteli kérte, hogy legalább száz dinárt adjon neki, mert ha nem visz haza pénzt, felesége haragudni fog. Ő azonban nem adott, mire összevesztettek és Heteli rátámadt. Dulakodni kezdtek, miközben támadója letépette őt a földre és fojtogatni kezdte. Alig volt már ereje, amikor sikerült a zsebéből kivennie a kést, amelyet azután Heteli oldalába döfött. Több szurást ejtett rajta, mire Heteli felugrott és az ellenkező irányban elmenekült. Egy hónappal később hallotta csak, hogy Heteli belehalt sérüléseibe és a járőrelők másnap reggel találták meg holtan az országuton. Nyomban elment a csendőrségre és önként jelentkezett.

A bíróság dr. Mayer Jenő védőjegyzője után elfogadta a vádlott védekezését és felmentette Puszt, akit nyolc hónapi vizsgálati fogság után szabadlábra helyeztek. Az ítélet ellen az ügyész felebbezett.

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stílus rajzokkal és

kellemes kellemes színekkel

LEOPOLD SAMUEL, SENTA

modern előnyomdaberendezési gyára

Reliá:festéshez való festékek, porok és kellemes kaphatók

RÁDIÓ

Minden híres rádiógyárat mi képviselünk, de függetlenek vagyunk és mindenkor a

legujabbat
legjobbát
legalkalmasabbat
legidősebbet

nyújtjuk

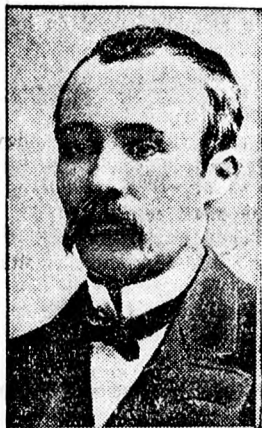
1314

KONRATH D. D. SUBOTICA
valamint összes fiókjai és viszontelárúsítói

Clemenceauról nevezik el Páris egyik legszebb uccáját

A görög és belga szenátus a gyász jeléül elnapolta üléseit

Párisból jelentik: Comte d'Andigne, a párisi közegtanács elnöke kedden indítványt terjesztett be arról, hogy Páris valamelyik fő-avenuejét Clemenceauról nevezik el. A közegtanács az indítványt egyhangú lelkesedéssel tette magáévá. A legközelebb napokban

Clemenceau harminckétéves korában

már megtörténik a döntés arról, hogy melyik utcát nevezik el az elhunyt francia politikusról. A közegtanács elnöke indítványával egyidejűleg bejelentést tett arról is, hogy véleménye szerint a legjobb lenne, ha a Rue Franklin-t a Trocaderoon keresztül egészen az Avenue Mozartig egy név alatt egyesítenék s ezt a nyílegyenes, gyönyörű utat keresztelnék George Clemenceau-uccának.

Clemenceau alakjával és jelentőségével még mindig részletesen foglalkozik az európai és a tengeren-

Clemenceau szülőháza a Vendée tartományban levő Mouilleron en Paroiss községben

tli sajtó. Valamennyi lap részletes cikkeken számol be az elhunyt politikus pályájáról és pártkülönbség nélkül megállapítják, hogy Franciaország Clemenceauban legnagyobb fiát veszítette el.

Mint Buenos Airesből jelentik, Poincaré volt közársasági elnök a La Nation című buenosairesi lap felhívására kablogramm útján többszáz szavas cikket

küldött Clemenceauról. Poincaré cikkében a legnagyobb hódolat és elismerés hangján ír a szenális államférfiról.

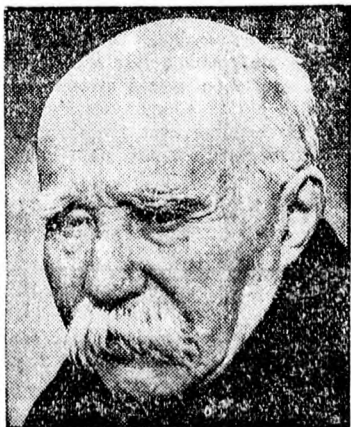
Athéni jelentés szerint a görög szenátus a Clemenceau halála fölött érzett gyász jeléül elnapolta üléseit. Ugyanilyen határozatot hozott a brüsszeli szenátus is.

Clemenceau halála alkalmából a francia lapok rengeteg anekdotát elevenítenek fel a nagy államférfiu hosszú, változatos életéből. Megírják például, hogy 1878-ban miért nem lett Clemenceau a kamara elnöke. Ellenjelöltje, Melin képviselő ugyanannyi szavazatot

A párisi ház, amelyben Clemenceau meghalt

kapott, mint ő, de minthogy Melin volt az idősebb, a törvény értelmében ő lett az elnök. Egy szavazatot megmenthette volna Clemenceaut és ezt a szavazatot saját maga vesztette el igen könnyelműen. Egy képviselő, aki Clemenceau hívei közé tartozott, híres volt arról, hogy szívesebben időzik a parlament büféjében, mint az üléssteremben.

Az elhunyt politikus utolsó képzele

A kérdéses ülés előtt is vidáman lakmározott a gourmand képviselő a büfében. Clemenceau tréfából titokban néhány szendvicset tett a képviselő zsebébe.

Mikor az ülés elkezdődött, a képviselő kivette zsebkendőjét és ezzel kirántotta zsebéből a szendvicseket. Óriási derültséget keltett ez a jelenet a Házban és a képviselő most már tudta, hogy csak Clemenceau tehetette a zsebébe a szendvicseket. Ezért aztán ellene szavazott.

Egy alkalommal nagy feltűnést keltett, hogy egy idős tábornok egész fiatal hölgyet vett feleségül. A háború alatt történt ez.

— Szegény ember — mondta Clemenceau — most majd két fronton kell harcolnia.

Clemenceau egyszer baráti körben szörnyen lecsújtó véleményt mondott egy miniszteréről, akit pedig saját maga választott.

— Száz százalékos idióta — mondotta róla.

— Ez az ön hibája — vetette közbe valaki — ön szemelte ki.

— Természetes — felelte Clemenceau — mert hiszen még nála is butábbat nem tudtam találni.

Néhány hónappal ezelőtt Clemenceau megjelent a szenátus épületében. A könyvtárba ment, hogy néhány Goetheről szóló könyvet vegyen ki. A szenátorok körülvették és hogyléte iránt érdeklődtek.

— Öregszem már, — mondta az agg tigris — de azért még tartom magamat. Csak akkor fogják megtudni, hogy meghaltam, ha már eltemettek.

Nobile és a Madonna

Nyolc napra ítélték egy budapesti újságíró vallás elleni kihágás miatt

Budapestről jelentik: *Wallsz Jenő* újságíró az »Újság« 1928 március tizediki számában »Nobile tábornokot megtagadta a lorettói Madonná« címmel cikket írt, amelyben többek között azt írta, hogy a Madonna egy beszélgetés során olyan kijelentéseket tett, hogy Nobile tábornoknak soha hírt sem hallotta, azt sem tudja, mi az az északi sark és tagadta, hogy ő adott volna tanácsot Nobilenek az északarkai expedícióval kapcsolatban. A cikk miatt valláselleni kihágás címnél eljárás indult *Wallsz Jenő* ellen, akinek ügyét szordán tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék Törky-tanács.

— Nem érzem magam bűnösnek — védekezett *Wallsz Jenő*. — Köztudomásu, hogy a múlt évben Nobile tábornok cserbenhagyta expedíciójának tagjait. Ez az eljárás világszerte nagy felháborodást keltett, az ország vizsgálóbizottságot alakítottak, amely ugy nyilatkozott, hogy Nobile eljárása menthetetlen. Nobilet megfosztották rangjától és akkor Nobile az olasz kormány lesújtó nyilatkozatával szemben azt nyilvánította ki, hogy nem a saját gyávasága mentette meg őt, hanem a Madonna. Én magam is felháborodtam — hogy a Madonnát ilyen vállalkozásba bevonja és cikkeknek egyetlen célja az volt, hogy a Madonnát visszaállítsam arra a püdesztálra, amely őt megilleti.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság *nyolcnapos elzárásra és háromszáz pengő pénzbüntetésre* ítélte *Wallsz Jenő*t. Az ítélet indoklása szerint a cikk egész hangja és beállítása a legközönségesebb cinizmussal és fívolitással profanizálja a Madonna-kultust s a katolikus hívők körében a legnagyobb felháborodást keltette. *Wallsz Jenő* felebbezést jelentett be az ítélet ellen.

Erdélyi-ügy Németországban

Letartóztattak egy fogorvos feleség-nyilkosság gyanúja miatt

Berlinből jelentik: Az Erdélyi-ügyre emlékeztető hitvesgyilkosság gyanúja miatt Schwedt városkában kedden letartóztatták dr. *Guttman* Frigyes fogorvos, aki a nyomozás adatai szerint *ledobta feleségét egy létráról*. *Guttman*nak jólmenő praxisa volt, az utóbbi időben azonban elhanyagolta betegeit és könnyelmű életmódot folytatott. Három évvel ezelőtt nősült, házassága azonban nem volt boldog. A fogorvos az utóbbi időben ivásra adta magát és könnyelmű életmódja egész vagyonát felemészítette. Lassanként régi páciensei is elmaradtak, ami miatt felesége súlyos szemrehányásokkal illette és napirenden volt köztük a veszekedés.

Néhány héttel ezelőtt az orvos *ötvenezet márkára biztosította felesége életét azzal a kikötéssel, hogy baleset esetén a biztosítási díj őt illeti*. Hétfőn délben az asszonyt *holtan találták* a konyhában. A holttest egy létra mellett feküdt és dr. *Guttman* ugy adta elő a történeteket, hogy felesége fehérműt akart száritani és felmászott a létrán, amely véletlenül felborult és magával rántotta az asszonyt. Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint az asszony halálát koponyaalap törés okozta. Minden jel arra vall, hogy dr. *Guttman* maga borította fel a létrát, hogy feleségét megölje és felyehesse az ötvenezet márkát. A fogorvos állhatatosan megmaradt amellett, hogy felesége véletlen szerencsétlenségnek lett az áldozata, azonban ennek ellenére vizsgálati fogságba helyezték.

A vonat elé vetette magát egy maliidjosi leány

As életunt leányt darabokra szaggatták a kerekek

Kedden reggel Pécsi Ilonka maliidjosi tizenhatéves leány a vonat elé vetette magát, amely halálra roncolta. A leány testét darabokban találták meg a sínk mentén.

Pécsi Ilonka nemrégén került Maliidjosra nagybátyjához, ahol mint cseléd szolgált. Az utóbbi időben buskomor volt és harántói előtt sűrűn hangoztatta, hogy eldobja magától az életet. Hozzáértározott azt hiszik, hogy szerelmi csalódás miatt követte el tettét.

Kedden korán reggel kelt fel Pécsi Ilonka és hat brakor már az állomás felé látták sétálni. Amikor megpillantotta a noviszadi személyvonatot, megkerülte az állomás épületét, a vonat elé ment és eljött ugrott. A mozdonyvezető csak az utolsó pillanatban vette észre. Fekezett, de már nem sikerült megállítani a vonatot. Ruhája zsebében egy szüleilhez címzett levelet találtak. A levélben bocsánatot kér, hogy ilyen módon válik meg az élettől.

Bonyodalmak a pancsevői hajóállomás tulajdonjoga körül

A város pert indít az osztrák Dunagőzhajózási Társaság ellen

Pancsevőről jelentik: Érdekes pert indít Pancsevő város az osztrák Dunagőzhajózási Társaság ellen. A per előzményei még 1901-re nyulnak vissza. A társaság ugyanis 1901-ben bérbevette Pancsevő városától ezerkétszáz négyzetméter területet a Temes folyó partján hajóállomás céljaira. A szerződés értelmében ezért a területért évenként egy aranyat fizet bér címén, továbbá tartozott a társaság e területet saját költségén feltölteni és a partot biztosítani. A társaság a szerződés szerint a partot száz méter hosszúságban feltöltette, cölöpöztette és hivatali helyiségeket, raktárakat építtetett. A szerződés értelmében a bérbevevő terület használati joga mindaddig az osztrák Dunagőzhajózási Társaságot illeti meg, míg a társaság fennáll, vagy az állomást saját akaratából megszüntetni nem akarja. Ha azonban Pancsevő város lakosságának érdekei úgy kívánják, hogy a szerződést felbontsák, akkor a város tartozik a társaságnak az összes befektetést megtéríteni.

A háború után a jugoszláv kormány ezt a területet, mint külföldi vállalat vagyonát, szekvesztrálta és átadta az állami hajózási vállalatnak. 1924-ben azonban a szekvesztrumot feloldották és igazságügyi miniszteri rendelettel a terület használati jogát visszaadták az örökérvényű osztrák Dunagőzhajózási Társaságnak. Ezidő óta a kikötő, iroda és raktárhelyiségek használatáért az állam a bécsi vállalatnak bért fizet. Közben a kikötő partbiztosítási építményei már annyira megrongálódtak, hogy sürgős javításokra van szükség. A partbiztosító gerendák legnagyobb részben elrohadtak és a vízbe estek, az egész területet az a veszély fenyegeti, hogy árvíz esetén a folyó aláomossa és az egész beleszakad a mederbe.

A bécsi társaság a part javítását attól tette függővé, hogy a város a szerződést a változott viszonyok figyelembevételével megújítja-e. Pancsevő város vezetőségében erre még is lett volna a hajlandóság, előbb azonban kérdést intéztek ez ügyben a belügyi és a közlekedésügyi minisztériumhoz. A városnak mindkét minisztérium egyformán válaszolt. A minisztérium véleménye a következő volt:

A békeszerződések és a Dunahajózásra vonatkozó nemzetközi megállapodások értelmében a Szávát, Drávát, Begát és a Temest jugoszláv nemzeti folyóknak nyilvánították, amelyek a hajózás és a rakodás kizárólag a helyi vállalatok járműveinek van megengedve. Külföldi vállalatok járművei e folyókra nem mehetnek. Tehát automatice beállott a bécsi társasággal annak idején kötött szerződés 3. pontjában előrelátott eszt, hogy tudnillik a társaság pancsevői állomása megszűnt. Megszűnt pedig azért, mert mint külföldi vállalat járműveivel a Temes folyón nem közlekedhetik és így állomásra sincs ott szüksége. Ha pedig az állomás megszűnt, megszűnt a szerződés jogérvénye is és így a partterület használati joga most már Pancsevő várost illeti.

A Dunagőzhajózási Társaság ezzel szemben azzal érvelt, hogy a szerződés 3. pontja értelmében a partterület használati joga a vállalatra nézve csak akkor szűnik meg, ha a társaság az állomást maga szünteti meg, a társaság azonban állomását mindeztől fenntartotta és tovább is fenn akarja tartani. Ennélfogva a vállalat használati joga továbbra is fennáll és ha a város a szerződést fel akarja bontani, tartozik a vállalatnak a partterületen levő építmények költségét mai értékében megtéríteni.

Ezzel szemben Pancsevő város vezetősége nemcsak a part és az azon levő építmények átadását követeli a társaságtól, hanem azokivül kártérítést akar

követelni elmaradt haszon és rongálás címén a vállalatától.

Mivel a kérdésben ezidőig a bécsi Dunagőzhajózási Társaság és Pancsevő városa között meggyőzést nem sikerült létrehozni, Pancsevő város november havi közgyűlése úgy határozott, hogy a bíróság-

ra bizza az ügy eldöntését és jogmegállapítási pert indít a pancsevői törvényszék előtt a bécsi hajózási társaság ellen. Kártérítési pert a város csak akkor indít a társaság ellen, ha a bíróság a város álláspontját teszi magáévá a jogmegállapítási perben.

Ujabb és előnyösebb kölcsönajánlatot kapott Beeskerek város

Az Elektroinvest svéd cég nagyobb bért ajánl a beeskereki villanytelepnek, mint a Mac Daniel-csoport

Beeskerekéről jelentik: A város legutóbbi közgyűlésén a képviselőtestület elhatározta, hogy a villanytelepet 650.000 dinár évi bérért az amerikai Mac Daniel cégnek adja át. A cég ezzel szemben hajlandónak mutatkozott arra, hogy a városnak kilencvenes árfolyamon nyolc százalékos kamatra 300.000 aranydollár kölcsönt nyújt. A közgyűlés megbizta a városi tanácsot, hogy a Mac Daniel csoporttal ilyen értelemben kösse meg a szerződést. Az üzlet már perfiutulás előtt állott, amikor kedden előnyösebb ajánlatot kapott Beeskerek város.

Az «Elektroinvest» svéd világcég beogradi képviselője ajánlatot tett Beeskerek városnak, hogy *hajlandó a villanytelepet 700.000 dináros áron bérbevenni és*

hajlandó a városnak 200, esetleg 250.000 aranydollár kölcsönt folyósítani nyolc százalékos kamatra, 95-ös ártolyamon. A svéd cég ajánlata úgy a villanytelep kibérlése, mint a kölcsönnyújtás tekintetében sokkal kedvezőbb, mint az amerikai csoporté. Az «Elektroinvest», mint az ajánlatból kitűnik, 50.000 dinárral több bért hajlandó fizetni a villanytelepért és a kölcsönt is kedvezőbb feltételek mellett adná.

A városi tanács az új ajánlat következtében a Mac Daniel csoporttal folytatott tárgyalásokat megszakította és az új ajánlatot a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti. Amennyiben a képviselőtestület megismerésénél előbb határozatát, a város az «Elektroinvest» céggel kezdené meg a tárgyalásokat.

Véletlenül agyonlőtte áldott állapotban lévő feleségét egy botosi földműves

A férj katonai gyakorlatokat mutatott be feleségének és közben elsült a fegyver

Beeskerekéről jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt kedden délután Botos községben. Egy fiatal gazdálkodó véletlenségből agyonlőtte áldott állapotban levő fiatal feleségét.

Gyurisics Vojin huszonhároméves gazdálkodót kedden délután meglátogatta az öccse, aki kíváncsian nézegette a falon lógó vadászfegyvert. Gyurisics öccse kíváncságra leakasztotta a fegyvert, hogy megmutassa, miként kell azzal bánni. A fiatal földműves, aki loszolgált a katonaidőt, tréfás hangulatban különböző katonai gyakorlatokat mutatott be.

Este Gyurisics ismét magához vette a fegyvert és a szobában tartózkodó huszonegyéves, áldott állapotban levő feleségének is különböző gyakorlatokat mutatott be a fegyverrel. Szemben álltak egymással, amikor a fegyver hirtelen elsült és a sörtek elborították a szerencsétlen fiatal asszony egész testét. Az

asszony véltörző skoldással zuhant a földre és pár perc múlva meghalt.

Gyurisics a megdöbbenéstől és fájdalomtól esztvesztve horult felesége véres holttestére, majd felugrott és a községházra rohant, ahol jelentkezett a csendőrségben. Gyurisics az izgalomtól beszélni sem tudott, csak artikulálatlan hangok törtek elő a torkából és nagynehezen tudták megérteni, mi történt. Gyurisics elmondotta a történetet s kijelentette, hogy nem volt szándékában feleségét megölni, elfeledkezett arról, hogy a fegyver töltve van s maga sem tudja elképzelni, hogy a fegyver miként süllhetett el. A helyszínen megjelent bizottság megállapította, hogy a sörtek a fiatalasszony mellébe és hasába turódtak, a boncolás során pedig megállapították, hogy az asszonynak héthónapos méhmagzata volt. Gyurisicsot a csendőrség letartóztatta.

Gyűlnek az adományok a szuboticaí inségeseknek

A téli nyomorakció második napja

Leves és kenyér — ezzel a jelszóval indult meg az idei inségakció Szuboticaén. A tavalyi akció tanúságaival körültekintőbben és több mint két hónapi előnyben bizakodóbban startolt az idei akció, amely azt célozza, hogy az ötletszerű és rendszertelen segítségnyújtás helyett egy népkonyhaszerű intézmény létesüljön, amelynek asztalánal levest, kenyeret kaphat az éhes és amelynek kályhájánál zavartalanul melegedhet a fázó ember.

A Napló szerdai számában közöltük, hogy Tányér, kanál villa című vezércikkünkre máris több adományról érkezett bejelentés és hogy az inségesek téli segítésének némes mozgalma a legbiztatóbb auspiciumok között indul. Csütörtökön is több új bejelentést vettünk fel és jegyeztünk elő az adományok listájába. Hatvan mázsa fa, két és félmázsa liszt, félmázsa szalonna és evőeszközök szerepelnek az első napi eredménylistán, amely csütörtökön több új tétellel bővült. A szuboticaí társadalom, amely a Napló iniciatívájára az elmúlt évben is átszervezte a téli viszontagságain a munkanélküliek és egyéb inségesek tömegeit, most is megmozdult azoknak a szerencsétleneknek az érdekében, akik a pénztelenség és a munkanélküliség handicapjával indulnak az idei télnek.

Sajnos minden jel arra vall, hogy a segélyre szorulóknak ebben az évben sem fog megírni. Tavaly kétezeröttszáz munka és pénz nélkül maradt család reményességét tolmácsoltuk, amikor adományokat kértünk a számukra, ebben az évben pedig — úgy látszik — még nagyobb lesz azoknak a száma, akik a társadalomtól várják a segítséget a tél hidege és az éhség réme ellen. Mindenki, aki biztosítottak látja tüzelőjét és élelmét a télen, álljon adományaival az ak-

ció mellé, amely több ezer embernek a hideg és az éhség rémségeitől való megmentését írta zászlajára.

Az akció vezetését — mint megírtuk — a szuboticaí humanitárius és kulturális intézmények képviselői vették a kezükbe. Az illetékes hatósági tényezők támogatásával egy népkonyhat és melegedőt fognak létesíteni, ugyhogy mire szigoruvá válik a tél nyilvános étkész és melegedőt várja majd a szuboticaí nyomorogók szomorú csapatát.

Szerda estig a következő adományokról érkezett bejelentés a Napló szerkesztőségéhez:

Barzel d. d. 100 tányér, 100 kanál, 100 villa.
Korhec Gyula cég 50 kilogramm zsírszalonna.
Margit parni mlín 100 kilogramm 2-es lőzölliszt.

Gornjobačko Uduženo Paromlinski d. d. 150 kilogramm 2-es lőzölliszt.

Vig Lipót cég 10 mázsa vágott fa.
Ignis cég 20 mázsa vágott fa.
Potesmann Isz 10 mázsa vágott fa.
Adám Aladár 10 mázsa vágott fa.
Frankl és Löwy cég 10 mázsa vágott fa.
Trgovacko Prometno d. d. 2 mázsa buza és 50 kg. bab.

Neményi I. drug 10 kg. bab, 5 kg. rizs.
Farkas I. liszterkereskedés 20 kg. gríz.
Sugár Menő cég 25 kg. rizs.
Kőrösi Géza 10 kg. rizs, 5 kg. bab.

Pénzbeli adományokat és természetbeni adományok bejelentését a Napló szerkesztősége elfogadja és a lapban nyugtázza. A természetbeni adományok fölött a megalakuló bizottság fog diszponálni.

Rálőtt a bérlőjére egy topolai földbirtokos

A csendőrség letartóztatta a merénylőt

Véres esemény tartja izgalomban Bácsstopola lakosságát. Balog Pál földbirtokos vadászfegyverével hétfőn reggel rálőtt bérlőjére, Vig Jánosra, akit a sörtek lábán és kezén súlyosan megsebesítettek.

Balog Pál évekként ezelőtt bérbeadta földjét és a tanyáját Vig Jánosnak és fiának. A bérlő és a bérbeadó között az utóbbi időben állandó veszekedések voltak és Balog követelte, hogy Vigék hagyják ott a földet és adják át neki a tanya kulcsait. Vigék kijelentették, hogy nem mennek el a földről, amíg a szerződésük le nem jár.

Balog Pál hétfőn reggel vadászfegyverrel a kezében megjelent a tanyán és újból követelte, hogy Vig és fia hagyják el a tanyát. Vig János, aki éppen szántott, kijelentette, hogy nem megy el és felszólította a tulajdonost, hogy távozzék el a tanyáról. Balog Pál erre lekapta válláról vadászfegyverét és elsütötte. A sörtek Vig jobb térdét és karját furták át és súlyos sérülést okoztak. Viget nyomban beszállították a szubotcai közpórházba, ahol valószínűleg amputálják a lábát. A topolai csendőrség Balog Pált letartóztatta és szerdán délután beszállította a szubotcai ügyészség fogházába.

TÖZSDE

Zürich, nov. 27. (Zárlat.) Beograd 92 háromnegyed, Páris 20.29 egynegyed, London 25.13 egynegyed, Newyork 512.12, Brüsszel 72.06, Milánó 26.97, Madrid 75.30, Amszterdam 207.90, Berlin 123.30, Bécs 72.48, Szófia 3.72, Prága 15.28, Varsó 57.75, Budapest 90.125, Bukarest 307 és fél.

Beograd, nov. 27. (Zárlat.) Páris 223.38—221.38, London 275.83—275.03, Newyork 56.42—56.22, Zürich 1097.40—1094.40, Milánó 296.50—294.50, Berlin 13.53—13.50, Bécs 7.95—7.92, Prága 167.80—167, Budapest 9.90.32—9.87.32.

Beogradi értéktőzsde, nov. 27. (Zárlat.) Hétszázalékos államadóssági kötvény 84.50, négyszázalékos agrárköcsönkötvény 52—51.50. Rátusásta prompt 437.50—436.50, decemberre 439—438.50, januárra 439, februárra 413.50, Narodna Banka 8280 dinár.

Beogradi gabonaárak, nov. 27. Buza fővonalon 76—77 kg. négyszázalékos 176—182, buza dunai slepp 77 kg. szerbiai háromszázalékos 186, buza keskenyvágnyu vonalon 76 kg. 3—4 százalékos 172.50 dinár. Irányzat a gabonapiacra változatlan volt.

Szombori terménytőzsde, nov. 27. Buza 182.50—187.50 dinár, rozs 140—150 dinár, zab 135—140 dinár, árpa 115—125 dinár, tavaszi 135—140 dinár, bab 500—510 dinár, válogatott 510—520 dinár, tengeri 145—150 dinár, új 110—115 dinár, korpá 90—100 dinár, liszt 0-as 293—300 dinár, 2-es 270—280 dinár, 5-ös 240—250 dinár, 6-os 210—220 dinár, 7-es 160—170 dinár, 8-as 120—130 dinár. Irányzat: változatlan.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 27. Buza bácskai 77 kg. 187.50—190, bácskai 78 kg. 190—192.50, hajó Tisza 78 kg. 197.50—202.50, bánáti és szlavonai 77 kg. 185—187.50, szerémi 77 kg. 180—185. Árpa bácskai és szerémi 63—64 kg. 120—125. Zab bácskai és szerémi 137.50—142.50. Tengeri bácskai új, garantált minőség 112.50—115, bácskai új 105—107.50, bácskai új XII.—I. 117.50—120, bácskai új III. Duna 135—137.50, bácskai új IV.—V. 137.50—140, bácskai szárított 135—137.50, bácskai szárított Duna 135—137.50, bánáti Duna III. 135—137.50, bánáti Begej III. 135—137.50, szerémi új, garantált minőség 112.50—115, szerémi új 105—107.50, szerémi új XII.—I. 117.50—120, szerémi Duna III. 135—137.50, szerémi szárított 135—137.50. Liszt 0g és 0g bácskai 295—305, 2-es 265—275, 5-ös 235—245, 6-os 190—200, 7-es 150—160, 8-as 112.50—117.50. Korpá bácskai, bánáti és szerémi jutászákokban 97.50—102.50. Burgonya fehér szlovéniai 55—60, rózsaszínű szlovéniai 80—85. Irányzat: változatlan. Forgalm: 83 vagon.

Budapesti sertés- és vágómarhavasár, nov. 27. Felhajtás 4000 darab sertés. Irányzat: lanya. Árak: zsirsertés la urasági nehéz páronként 300 kilós 140—144, szedett közép zsirsertés 220—260 kilós 124—130, zsir nagyban 170, szalonna 3 darabos, táblás, sózott 140, négy darabos 136 fillér kilogrammonként.

Budapesti gabonátőzsde, nov. 27. (Zárlat.) Készárpiac, irányzat: jól tartott. Buza 77 kilós: tiszavidéki 23.15—23.55, felsőtiszai 22.70—23, fehérmezei 21.65—21.90, pestvidéki 21.65—21.90. Buza 78 kilós: tiszavidéki 23.45—23.75, felsőtiszai 22.90—23.20, fehérmezei 21.90—22.10, pestvidéki 21.90—22.10. Buza 79 kilós: tiszavidéki 23.70—24.10, felsőtiszai 23.15—23.40, fehérmezei 22.15—22.35, pestvidéki 22.15—22.35. Buza 80 kilós: tiszavidéki 24—24.25, felsőtiszai 23.20—23.45, fehérmezei 22.25—22.45, pestvidéki 22.25—22.45. Rozs:

pestvidéki 15.25—15.35, másszármaszú 15.25—15.35. Árpa: takarmány Ia 15.80—16.50, sör, felsőmagyarországi 19.50—21. Zab Ia 14.50—15.50. Tengeri tisztántúli morzsolt 13.90—14.05. Határidőpiac, irányzat: tartott. Buza: márciusra 23.70—23.71, májusra 24.40—24.50. Rozs: márciusra 16.35—16.96. Tengeri májusra 16.34—16.35 pengő. Árak 100 kilónként, budapesti fuvarparítás értendő.

Chicago terménytőzsde, nov. 27. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza december (122.625) 123 egynegyed, március (130) 130 ötnyelcad, május (134) 134.2. Tengeri december (87.625) 17 hétnyelcad, március (92.375) 92 háromnegyed, május (94.75) 95.5.

Winnipeg terménytőzsde, nov. 27. Középfolyamok: Buza december (134.75) 135 ötnyelcad, május (143.125) 143.125, július (144.50) 145 egynegyed.

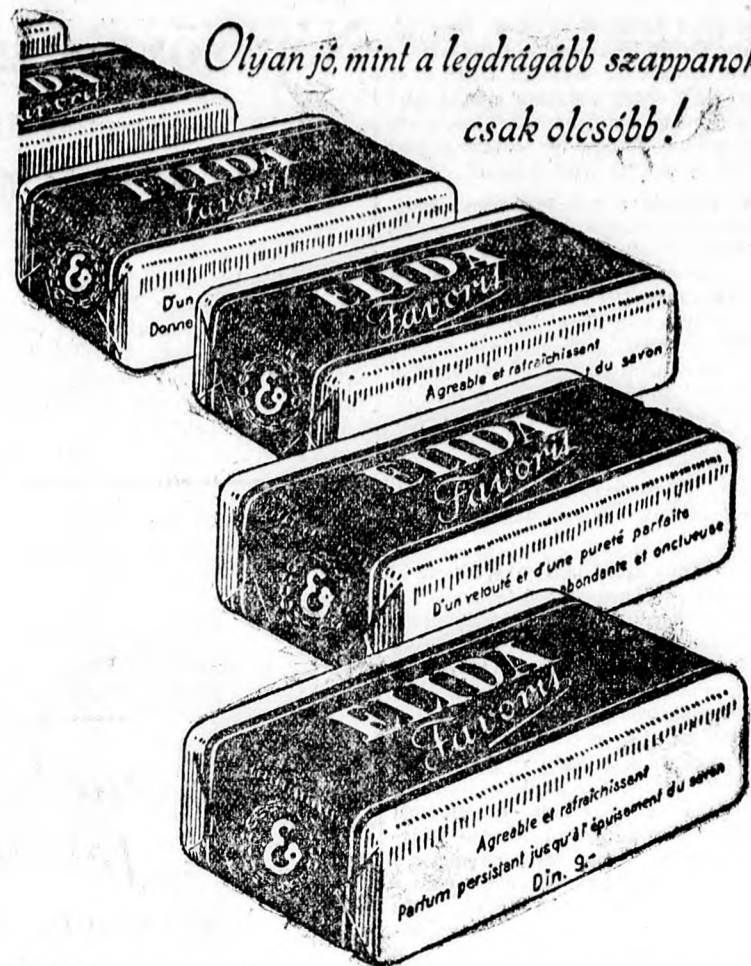
Liwerpooli terménytőzsde, nov. 27. (Zárlat.) Buza december (8 sh 9 egynegyed d) 8 sh 10 és fél d, március (9 sh 5 és fél d) 9 sh 6 háromnegyed d, május (9 sh 8 d) 9 sh 10 egynegyed d.

HIREK

— A vasárnapi államünnep szubotcai programja. December elsején, vasárnap, az egyesülés tizenegyedik évfordulója alkalmából minden templomban délelőtt kilenc órakor lesz ünnepi istentisztelet, míg a Szent Teréz székesegyházban tíz órakor tartják a Te Deum-ot. Az istentiszteletnek megjelennek a hatóságok képviselői, a városi képviselő-testületi tagok, a tisztviselői kar és a közönség. A katonai diszfelvonulás elmarad. Délelőtt tizenegy órakor Osztójcs Szelimir polgármester fogadja a hatóságok képviselőinek, az egyesületek vezetőinek, valamint magánosok üdvözlését a városházán lévő hivatalos helyiségekben, ahol megvendégeli a látogatókat. Délután négy órakor a fiugimnázium nagytermében szokolisták mulatságot rendeznek. Este fél kilenc órakor a Városi Színházban szokolakadémia lesz, majd ennek lezajlása után a Bárány-szállodában népmulatságot tartanak. December elején a házakat állami zászlóval fel kell lobogozni.

— Briand külügyminiszter válasza dr. Marinkovics Voja részvétlétávitára. Beogradból jelenti az Avala: Dr. Marinkovics Voja külügyminiszter szerdán a francia külügyminisztertől a következő táviratot kapta: A francia kormány mélyen meghatva attól a részvétlyilatkozattól, amelyet Excellenciád kegyes volt Clemenceau halála alkalmából küldeni. Legőszintűbb köszönetének meleg kifejezését küldi Aristid Briand.

Olyan jó, mint a legdrágább szappanok,
csak olcsóbb!

ELIDA Favorit SZAPPAN

— Látogatások és küldöttségek a dunai bálnán. Noviszadról jelentik: Popovics Dáka dunai bán szerdán délután fogadta Miheldzsics Szitanoje szubotcai rendőrfőkapitányt és Mesterovics Iván szubotcai vasúti határrendőrségi főnököt. Szerdán a délután folyamán dr. Nikics Fedor szubotcai egyetemi tanár, a Dnevnik főszerkesztője is látogatást tett a bálnán. Az ortodox zsidó hitközségek országos szövetségének küldöttsége is szerdán délelőtt tisztelgő látogatáson jelent meg Popovics Dáka bálnán. A küldöttségben Deutsch Mózes szubotcai, Grün József molli ortodox főrabbi, Deutsch Hermann szubotcai gyáros és Fried Mór iloki kereskedő vettek részt. A küldöttség üdvözölte a bánt kinevezetése alkalmából. A deputáció felkereste Misovics Vidoje segédbánt, aki szintén nagyon barátságosan fogadta az ortodox zsidók küldöttségének tisztelgő látogatását. — Illok község küldöttsége szerdán délelőtt tisztelgett Popovics Dáka bálnán. A küldöttség üdvözölte a bánt új pozíciójában és kérte az áthelyezett jegyző visszahelyezését.

— A Dunabánság titkári hivatala megkezdte működését. Noviszadról jelentik: Popovics Dáka bán a dunai bánság titkári hivatalának megszervezésével dr. Zubkovic Pavlet és Szvetkovic Alekszander báni tanácsosokat bízta meg. A titkári hivatal feladata a nyilvánosság tájékoztatása is. A titkári hivatal már szerdán megkezdte működését.

— Nyugdíjazását kéri Szabados Béla szubotcai városi állatorvos. Szabados Béla szubotcai városi állatorvos nyugdíjazás iránti kérvényt nyújtott be a szubotcai városi tanácshoz. Kérvényét a legközelebbi közgyűlés tárgyalja.

— Új adóigazgatósági tisztviselő Szubotcán. A pénzügyminiszter Dalics Pavle brcskoi adóigazgatósági tisztviselőt a szubotcai adóigazgatósághoz helyezte át adóbiztosi minőségben. Az új tisztviselő szerdán foglalta el a hivatalát.

— Kinevezték a dunai bánság agrárügyosztályának vezetőit és tisztviselőit. Beogradból jelenti az Avala: Ófelsége Alekszandar király a földművelésügyi miniszter javaslatára kinevezte a dunai bánság agrárügyosztályának vezetőit és hivatalnokait. A dunai bánság agrárinspektorává Bogdanovics Nikolát, a noviszadi agrárigazgatóság igazgatóját nevezték ki. Agrárügy tanácsosok: Pifan Jovan agrárigazgatósági referens és Atanackov Szeván. Referens Sztepanovics Milorad. Agrárhivatali tisztviselők: Vacikics Danica, Matovics Ljubomir, Miroszavljevics Milán és Petrovics Leontije. A dunai bánság járásaihoz a következőket nevezték ki. A noviszadi járás agrárfőtanácsosává Radovics Márk volt noviszadi agrárhivatali inspektor és dr. Marics Manojlo volt noviszadi agrárhivatali referens, agrárfőelőjáróvá Baltics Dragomir volt agrárhivatali titkárt nevezték ki. Becskerek agráratanácsos Juranics Iván becskerek agrárhivatali referens, vrsaci agráratanácsos Protics Csedomir volt agrárhivatali tisztviselő.

— Clemenceau-est a beogradi rádióban. Beogradból jelenti az Avara: Csütörtökön este kilenc órakor a beogradi rádióadó állomás Clemenceau George, az elhunyt nagy francia államférfi emlékére gyászestélyt rendez. Ebből az alkalomból Marijanovics Milán, a miniszterelnökségi sajtóiroda főnöke fog emlékbeszédet mondani Clemenceau történelmi jelentőségéről.

— Noviszadra helyezték a volt tartományi építészeti hivatal főnökét. Szomborból jelentik: Popovics Dáka bán Szomborból Noviszadra helyezte át Gragyanszki Pérót, a volt bácskai tartományi építészeti hivatal főnökét. Gragyanszki Péró a báni utépítési hivatal vezetését fogja átvenni. A bánsági adminisztráció Gragyanszki Péróban régi szakképzett tisztviselőre tesz szert, aki már több, mint husz éve volt előbb a vármegye, majd a tartomány építészeti hivatalának főnöke. Szomborból többek között az ő irányítása alatt építették fel a Kralj Alekszandar és a Mária királynő-kórházat is. Nagy érdemei vannak az utépítés terén is. Az ő érdeme, hogy a háboru alatt teljesen elhanyagolt bácskai országutakat megjavították és használható állapotba helyezték.

— Közel festett hamis ezerdinárossal fizette ki a vásárokat ökröket. Zagrebból jelentik: A bjelovári hevíváson egy Vrguljevics Szeván nevű negyvenéves ponikvai ember ökröket vásárolt és azokért 28.000 dinárt fizetett ki egy gazdálkodónak. Az eladó kedden Zagrebben vásárolni akart és ekkor kiderült, hogy a huszonnyolc darab ezerdináros bankjegy durva hamisítvány. Jelentették az esetet a rendőrségnek és a Narodna Banka zagrebi intézetének, amely megállapította, hogy a hamisítványok kópírozás útján kézzel készültek. A bankjegyhamisító egy valódi ezerdinárost lekópírozott és akvarell festékekkel színezte oly módon, hogy a színeket finom tollal ráfestette a papírra. A durva kiviteli hibáktól eltekintve a bankjegy színben tökéletes és megtevesztő. A Narodna Banka szakértői megvizsgálták a hamisítványokat és a következő kommunikát adták ki. A hamisítványok durvák, a papír egy század milliméterrel vastagabb közönséges iv papiros, amelynek hangja mélyebb, mint a valódi ezerdináros bankjegyek papírjé. A rajz egyetlen finom vonalak elmosódottak, a színek jók, csak a barna szín erősebb, mint az eredeti bankjegy színe. A hamisító ellen a rendőrség körözölevelet bocsátott ki. A nyomozás során megállapították, hogy Vrguljevics az ökröket, amelyeket a hamis pénzen vett, ugyanazon a vásáron 27.400 dinárért eladta.

4.7 millió dinár nyereséget mutat ki a beogradi Weifert-szergár. Weifert György Első Szerbiai Sörgár szeptember 30-iki mérlege szerint 30 millió dinár alapítke mellett 4.7 millió dinár nyereséget ért el.

— Félórán egy helyben repült egy amerikai pilóta. Newyorkból jelentik: Woodring hadnagy, amerikai pilótatiszt a kaliforniai San Diegoban próbarepülést végzett egy géppel. Iszonyu szél fújt s ezért a pilóta maximális sebességgel, óránként 130 mérfölddel haladt a levegőben. Egy félóra hosszat tartott már a repülés, amikor a pilóta csodálkozva vette észre, hogy még mindig pontosan azon a helyen van, ahol egy félórával előbb volt. — Akárhogy erőlködtem, — mesélte később — nem tudtam tovább jutni. Mintha megbabonázták volna a gépet, 130 mérföldes sebességgel száguldott és mégis egy helyben volt. Természetesen hamar rájöttem, hogy fantasztikus sebességű ellenszél miatt nem tudtam továbbhaladni. Félóra múlva a szél elállt s ekkor azután elindulhatam.

A komlóvásár és a földadófizetés. A szlovénai zsláci komlótermelő egyesület a ljubljani pénzügyigazgatóságtól egy konkrét eset kapcsán azt az értesítést kapta, hogy a komlóvásár erős zuhanását nem lehet a földadókívételnél figyelembe venni, mert a törvény csak elemi csapásoknál vehet adókedvezményt figyelembe. Ezzel szemben mégis lehetséges egyes komlótermelőknél egyenlően benyújtott kérvényekre fizetési könnyítéseket eszközölni, de csak hátralekös adótervezésekre és ilyenirányú kérelmeket a pénzügyigazgatóság intéz el, ha a hátralek nem haladja meg a 10.000 dinárt. Amennyiben ennél nagyobb volna a hátralek, a kérvény elintézése a pénzügyminisztérium hatáskörébe tartozik.

Gyomorégést

pillanatok alatt megszűnőti egy késhegynyi

Gyógyszertárakban és drogériákban c omagja 4 dinárért kapható 13511

Népszövetség elé kerül az orosz-kinai konfliktus ügye

A berni kínai ügyvivő tárgyalásai a Népszövetség főtitkárával

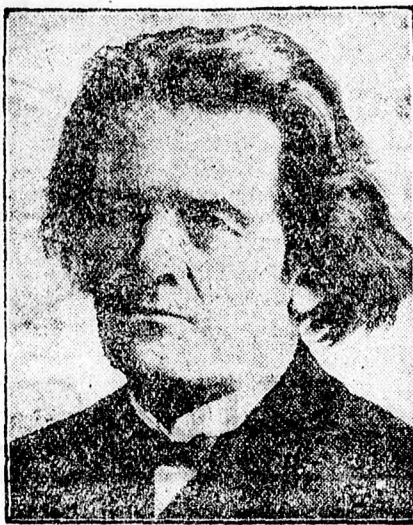
Genfből jelentik: Az orosz-kinai konfliktus hamarosan a Népszövetség elé kerül. A berni kínai ügyvivő a berlini kínai követ és állandó népszövetségi delegátus utasítására szerdán délután megjelent a Népszövetség titkári hivatalában és hosszasan tárgyalt Sir Eric Drummondal, a Népszövetség főtitkárával és helyettesével.

A kínai ügyvivő részletesen informálta a Népszö-

vetség főtitkárát az oroszok Mandzsuriába való betörése folytán keletkezett új helyzetről. Rámutatott arra, hogy a Népszövetség egyezségi okmánya és a Kellog-paktum alapján a Népszövetségnek bele kell avatkoznia az orosz-kinai konfliktusba.

A Népszövetség főtitkára biztosította a kínai ügyvivőt, hogy a nankingi kormány számíthat a Népszövetség támogatására.

— Rubinsteln Antal centennáriuma. Csütörtökön, november 28-án van száz éve annak, hogy Rubinsteln Antal, a világhírű zeneszerző és zongoraművész

megszületett. A centennárium alkalmából London, Bécs, Berlin és Páris zeneegyesületei Rubinsteln-emlékhangversenyeket rendeznek.

— Haydín sibeniki püspök Szentán. Szentáról jelentik: Haydín Makszimilán sibeniki görögkeleti püspök a karlócai zsinat befejezése után néhány napot Szentán töltött sógora, Béricas Beriszáv plébános családjában. A püspök szerdán reggel utazott el Szentáról püspöki székhelyére, Sibenikbe.

— Orvosi kinevezés. A szociálpolitikai miniszter a szuboticei iskolai poliklinika orvosává dr. Herzl Margit gyermekgyógyászspecialistát nevezte ki.

— A munkanélküliség szeptember hónapban. A beogradi központi munkásközvetítő hivatal kimutatása szerint augusztus hónapból az egész ország területén 4405 férfi és 1335 nő munkanélküli maradt fenn. Szeptember hónapban újabb 13.215 férfi és 1380 nő jelentkezett munkáért. Munkát ajánlottak fel 5453 férfi és 956 nő munkásnak. A különböző munkásbörzék összesen 3008 esetben közvetítették eredményesen. A hónap végén 5259 férfi és 1369 nő munkanélkülit tartottak nyilván. Ez alatt az idő alatt a központ 76.189 dinár rendes segélyt, 29.958 dinár rendkívüli segélyt, 10.466 dinár uti segélyt és 2509 dinár értékű természetbeni segélyt utalt ki a munkanélkülieknek. A hivatal 11.172 darab kedvezményes vasúti jegyet adott ki 628.581 dinár értékben.

— Clemenceau emlékest a noviszadi Francia Klubban. Noviszadról jelentik: A Francia Klub december 3-ikán, kedden este félkilenc órakor Clemenceau emlékestet rendez. A program keretében Roland Clair kereskedelmi akadémiai tanár tart előadást az elhunyt francia államférfiről.

— Mérges gázok a sáskák ellen. Casablancából jelentik: Észak-Marokkóban a sáskahad mirládjai feltartóztatatlanul hatolnak észak felé és mindenütt elpusztítják a termést. A sáskavész útját szörnyű pusztulás jelzi. A lakosság tehetetlen és a marokkói francia hatóságok most mérges gázokkal akarnak irtó hadjáratot indítani a sáskavész ellen.

— Fényes keretek között ünnepli meg december elsejét a szokolszövetség. Beogradból jelentik: A jugoszláv szokolszövetség közgyűléséről a következő kommunikát adták ki: A jugoszláv szokolszövetség november 26-ikán és 27-ikén Beogradban ülést tartott, amelyen folyó ügyekről tárgyaltak és fontos határozatokat hoztak, különösen az általános szokolszlet megrendezésével kapcsolatban. Azokkal az újsághírekkel szemben, amelyek szerint szó volna arról, hogy a szokolszövetség más szervezetekkel fuzionáljon, megállapítható, hogy ilyesmirel egyáltalán nincs szó. Végül elhatározták az ülésen, hogy december 1-ét, a szokolév kezdetét ebben az évben is a tradíciókhoz híven a legényesebb keretek között fogják megünnepelni.

HA nem fával fűt és ezért **NEM** vásárol **ZEPHIR** kályhát **AKKOR** szerezzen be **REKORD** szén- és kokeztüzelésű **FOLYTONEGŐ - KÁLYHÁT**

Elsőrendű kivitel
Vastag tűzálló samottbetét
Nem könnyű kommercáru
Gyártja: **ZEPHIR** kályhagyár r.t. **SUBOTICA**
Kérjen árjegyzéket
Kapható minden Zephir-kályha-keraktnál
Szuboticeán mintaraktár **BARZEL** vaskereskedésben

— A Duillo nevű olasz hajón elfogták a sikkasztó budapesti beraktározót. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség szerdán délelőtt megkapta Amerikából a hiteles táviratot, amely szerint a megszükött Fischer Lajos, a Fischer—Vacuum nevű budapesti beraktározó és szőnyegmegóvó vállalat tulajdonosát a Duillo nevű hajón letartóztatták. A távirat szerint Fischer Lajosnál az álnévre kiállított utlevélen kívül csupán kétezer pengő készpénzt találtak, holott a nyomozás adatai szerint több százezer pengő értékű valutát vitt magával. Valószínűnek tartják, hogy az egyszerű munkásként harmadosztályon utazó Fischer Lajos a tul nagy összeget nem merne magával vinni és azt vagy átutalta Délamerikába, vagy elrejtette. A néhány nappal ezelőtt Délamerikában partra szállt ifjabb Fischer sorsáról még nem kapott értesítést a rendőrség. Szerdán nyolcvanra szaporodott azok száma, akiket Fischerék megkárosítottak, illetve akik kárukat bejelentették. A bejelentett kár összege már közel jár az egymillió pengőhöz.

Agnes krémtől gyönyörű lesz

— A düsseldorfi rejtély. Düsseldorfból jelentik: Bűnügyl szakkörökben most már kizártnak tartják, hogy valaha is világhosszág derül a düsseldorfi tömeggyilkosságokra. Egyre valószínűbb az a feltevés, hogy a düsseldorfi rém már nem is tartózkodik a környéken és hogy most már nem kell tartani újabb gyilkosságoktól. Mintegy tíz napja tényleg nem történt újabb merénylet és úgy látszik, a gyilkos maga is megelégette a horzalmakat. A nagyközönség részéről azonban még mindig százával érkeznek a levelek a rendőrségre, amely továbbra is pontosan utána jár minden néniékp is valószínű nyomnak, annak ellenére, hogy a nyomozás a legtöbb esetben teljesen hiábavaló. Az eddig felkutatott nyomokon haladva a rendőrség az esetek 98 százalékában a legesélyesebb eredményt sem tudta produkálni.

Vasutasbálat rendez a Nacionalista Vasutasok és Hajósok szuboticei szervezete november 30-ikán este 8 órai kezdettel a Bárány-szálló összes helyiségeiben. A nagysikerűnek ígérkező bál iránt nagy érdeklődés mutatkozik nemcsak a vasutaskörökben, hanem a polgárság részéről is.

— **A sztaribecsei képviselőtestület közgyűlése.** Sztaribecsejről jelentik: Sztaribecsei képviselőtestülete a napokban Zsikics Mirkó elnöke alatt ülést tartott. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után a közgyűlés a hajóállomás főnökségének azzal az átiratával foglalkozott, amelyben a hajóállomási épületek megvételére tett ajánlatot. A közgyűlés több hozzászólás után úgy döntött, hogy sem az épületeket, sem a körülötte levő területeket nem adja el, mert ezen a területen vezet keresztül a fürdőház és a hajóállomáshoz vezető út. A noviszdai kataszteri hivatal a novoszelói házhelyekről szóló helyrajzot nem fogadta el és így az új felmérésekre pályázatot írtak ki. A közgyűlés a pályázatok közül Bulat Ede ajánlatát fogadta el, aki a felméréseket, házhelyenként negyvenyole dinárért vállalta. A képviselőtestület elhatározta egy negyedik gyógyszerár engedélyezését, miután a lakosok száma meghaladja a huszezret. A közgyűlés a hastífusz elleni oltások eszközöléséért dr. Pajics a noviszdai higiéniai intézet kiküldöttjének háromezer, dr. Vurdelja Branko sztaribecsei járás orvos részére kétezer, a fertőtlenítők részére pedig ötszáz-ötszáz dinárt szavazott meg. A betérjesztett kimutatás szerint kilencezerkétszáz személyt oltottak be hastífusz ellen. A képviselőtestület arra való tekintettel, hogy a tífuszt hatósági megállapítás szerint, a rossz ivóvíz okozta, az újtepen három új artézi kut furását határozta el. A közgyűlés kimondotta, hogy a kövezetvám szedését, a vasuton érkező áruk után a jövőben a vasutállomás főnökének közreműködésével fogják eszközölni. A képviselőtestület a vendégszereplő noviszdai színtársulat részére ingyen tüzelőfát és világítást szavazott meg.

— **A noviszdai önszegélyző általános iparösszvetkezet új orvosi.** A noviszdai önszegélyző általános iparösszvetkezet igazgatósága kedden ülést tartott, amelyen az eddigi egyetlen egyesületi orvos, dr. Gubás Emil mellé két új orvost választott és pedig dr. Magossy Irma és dr. Ujváry Milán noviszdai orvosokat. A fogorvosi teendők elvégzésével dr. Vitaliáni Emil és Berger Alfréd fogorvosokat bízták meg. A fogorvosi kezelési költségeket az egyesület tagjai maguk fizetik.

Városi Moziban csütörtöktől

Tamás bácsi kunyhója

a legnagyobb film ami eddig készült

— **Háromezer felebbezést adtak be Szuboticán a házdókivetések ellen.** Szuboticán a házdókivetések ellen, mint jelentették, igen sok felebbezést nyújtottak be. A felebbezések határideje még nem járt le és eddig, mintegy háromezer felebbezést adtak be. A felebbezésekben főleg azt hozzák fel indokul, hogy a külterületi lakások bérét is úgy állapították meg, mint a bevárosi lakásoké.

— **Uj ügyvéd.** Noviszdáról jelentik: Szavics Mirkó ügyvédjelölt a noviszdai ügyvédvizsgáló bizottság előtt sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát.

— **A vatikáni merénylet rejtélye.** Rómából jelentik: Az egész világ közvéleményét foglalkoztatja az a merénylet, amit Ramstadt Gudum Margit fiatal svéd leány hétéves este megkísérelt Schmidt holland püspök ellen, akít a Szent Péter templomban le akart löni. A hatóságok mindenáron úgy akarták feltüntetni, mint ha a svéd leány elmebajos lett volna, azonban a körülmények ellentmondanak ezeknek a feltevéseknek. A merénylet ellen még nem utazott haza, mert egyes hivatalos formázásokat kell még elintézni. Megállapították, hogy Ramstadt Gudum Margit előkelő és vagyonos svéd családból származik s Rómában is elegendő pénz felett rendelkezett, úgyhogy a római svéd hatóságok által rendelkezésre bocsátott összegeket is visszautasította. Ezzel cáfolatot nyerne azok a hírek, hogy a leány anyagi okokból akart merényletet elkövetni s nyilvánvalóvá válik, hogy Gudum Margit elhatározásának mélyreható lelki okai vannak. Schmidt püspök a leányt Odóból ismeri, ahol annak atyjával baráti érintkezést tartott fenn. Ramstadt Gudum Margit maga is lelki okokat sorolt fel, amelyek a merényletre indították, azonban nem lehet megállapítani, hogy előadásában mi az igaz és mi az elgátlalt leány kitalálása. Most nyilvánosságra került az is, hogy Schmidt püspököt nemrégiben váratlanul rendelték vissza Oslóból Rómába. A püspököt a vatikáni hatóságok az ügyben többször kihallgatták, most azonban elhagyta vatikáni lakását és egy kolostorba vonult vissza.

Mikulásra!

Ha családjának örömet akar szerezni, vásároljon **cukorkát és csokoládét** a BONBONNIER"-ben, Rudić-utca 3

1919 A tiz év óta évenként rendezett **1929**
karácsonyi nagyvásár
 ez idén is
december 2.-án
 veszi kezdetét
 Az eladásra kerülő nagymennyiségű
 áru és a hihetetlenül olcsó árak
**Subotica és környéké-
 nek szenzációja lesz**

SEKELJ divatáruház SUBOTICA

— **Megölte a villanyáram.** Murszka Szubotáról jelentik: Halálos szerencsétlenség történt Murszka Szubotán, az egyik uccai transzformátor javításánál. Melles József huszonhárom éves szerelő véletlenül hozzáfért a nagyfeszültségű áram vezetékeihez és a következő pillanatban már halott volt. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség.

— **Felakasztotta magát egy tizenöt éves cselédlány.** Noviszdáról jelentik: Szekvein Amália tizenöt éves cselédlány, aki Szrbobrában Top István gazdálkodónál szolgált, szerdán reggel szolgálati helyén felakasztotta magát és mire a házbeliek rátaláltak, már halott volt. A nyomozást megindították annak kiderítésére, mi készítette a kislányt arra, hogy eldobja magát az életet.

— **A mitrovicai görögkatholikus lelkész temetése.** Mitrovicáról jelentik: Kedden temették Mitrovicán nagy részvét mellett Szegedi Vladimír mitrovicai görögkatholikus lelkészt. A görögkatholikus templomban dr. Pavics Györgye noviszdai görögkatholikus plébános mondott megemlékező beszédet. A temetőben több gyászbeszéd hangzott el.

Feszült érdeklődés kíséri jelenetről-jelenetre a

Tamás bácsi kunyhóját a Városi Moziban

— **Az ifjúsági Vöröskereszt-egylet országos ünnepsége.** Beogradból jelentik: Az ifjúsági Vöröskereszt-egylet beogradai központja közölte a helyi szervezetekkel, hogy az egyet védsszentjének ünnepét, az idén is megtartják, december elsején. Az ünnepségek tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják.

— **Meghalt a nepali maharadsza.** Bangaloréból jelentik: Nepal maharadszája meghalt. Bir Bikram Dsang maharadsza 1924-ben megszüntette birodalmában a rabszolgaságot és két év alatt mintegy hatvanezer embernek adta vissza szabadságát.

Az állami osztálysorsjegyek sorsjátékának főhuzásai

december 2.-ig tartanak

Huzás mindennap!

A huzások eredményeit mindennap közölni fogjuk

Lepe dat és Jovanovics sorsjegyfárusítók, Subotica

A november 26-iki huzáson a következő számok nyertek:

1.000 dinárt nyert: 67407, 87973.
 2.000 dinárt nyert: 8078, 8943, 13742, 18630, 30393, 58723, 71945, 122838, 124347.
 500 dinárt nyert: 7718, 53, 8045, 10510, 37, 11973, 13041, 15235, 15509, 98, 24401, 11, 24731, 44, 59, 70, 28313, 56, 30142, 33799, 35024, 59, 79, 37453, 40434, 45514, 36, 46502, 47725, 54, 76, 81, 95, 48803, 91, 49248, 64, 49919, 51549, 58800, 57561, 60051, 63, 62988, 64750, 51, 66007, 10, 67908, 30, 33, 68, 71203, 71978, 75431, 78419, 47, 80727, 82, 93, 81010, 19, 85, 83155, 83523, 31, 76, 84049, 97, 86145, 85836, 67, 86, 91106, 7, 42, 49, 72, 91821, 57, 86, 90, 91, 96312, 21, 28, 88, 99138, 47, 56, 91, 105383, 86, 108028, 110348, 77, 95, 113142, 115011, 36, 51, 6039, 90, 93, 118707, 63, 74, 120863, 68, 74, 98, 122916, 72, 123212, 16, 40, 99, 124309, 52, 72, 124642, 90.

— **Zubkov visszaköltözött Luxemburgba.** Luxemburgból jelentik: Mikor a tragikus sorsu Viktória schauburg-lippel hercegnőt Krenberghen temették, kalandor férje a kitiltás ellenére, megjelent Bonnbán és onnan a temetésre akart menni. A rendőrség letartóztatta és tilos visszatérés miatt egyheti fogságra ítélte. Most Zubkov visszatért Luxemburgba.

— **Kabarést a petrovoszelói Legényegyletben.** Petrovoszelőről jelentik: Az önkéntes tűzoltótestület igen jó sikerült kabarést rendezett a Legényegyletben. A közönség nagy tapssal jutalmazta a szereplőket: Kaszás Piroskát, Szabó Bözsikét, Varga Imrét, Dudás Pétert, Török Sándort, Fodor Jenőt, Cabaffi Dezsőt, Becker Bélát, Becker Mátyást, Nagypál Lászlót, Kovács Józsefet és Nagy Jenőt.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint felhős, enyhe idő várható csapadékhajlammal.

— **Leszúrtak egy szentai asztalossegédet.** Szentáról jelentik: Kedden éjjel vakmerő és rejtélyes merénylet történt Szentán az Ujfalu szélén. Adám János tizennyolc éves asztalos és barátja, Tóth Péter gazdalgény az éjszaka hazakísértek a tánciskolából egy leányt. Amikor hazatértek Tóth néhány percig beszélgetett a ház előtt a leánnyal, Adám pedig előre indult. Alig haladt száz lépést, az egyik ház kapualjából kiugrott egy szürkeruhás fiatalember és szó nélkül Adám arcába döfte a kését. Néhány pillanat múlva Tóth követte Adámot, akít vérben fetregve talált a kövezeten. Adámot beszállították a kórházba, dr. Jevremovics Szreduje bűnügyi kapitány pedig még az éjszaka folyamán megindította a nyomozást a merénylet kiderítésére.

Szem nem marad szárazon, de mégis kacagtat a

Tamás bácsi kunyhója a Városi Moziban

— **Megkínózták, felakasztották és a bitófán agyonlőtték Habibulláht.** Londonból jelentik: A Daily Mail peshavari tudósítója szerint Kabulból érkezett utasok borzalmas részleteket mesélnek Habibullah és társainak kínzásáról kivégzésük előtt. Mindannyukat erősen megbilincselve felakasztották, de úgy, hogy öt-hat percig kínlódtak az akasztófán, míg végre még a bitófán függve, agyonlőtték őket. Habibullah összes társainak kivégzését végignézte és még a bitófán is gunyolta el-lenségeit.

MIKULÁSRÁ

legszebb csokoládéfigurák
RUFF cukorkaüzletben

kapuk

412

— **Elővezetik az elkobzott fegyvereket.** Szentáról jelentik: A szentai főszolgabírói hivatalban december 14-ikén délelőtt tíz órákor mintegy száz darab elkobzott fegyvert, vadászpuskát, forgópisztolyt árvereznek el. Az árverésen csak azok vehetnek részt, akiknek fegyverviselési engedélyük van. Az engedélyre a hatóság vezető rá a fegyvervásárlást. Az árverésen a fegyverárusok is részt vehetnek.

— **Milyen meleg volt Pompejiben?** Ricardo bolognai egyetemi tanár a megszenesedett pompeji leletek alapján kiszámította, hogy mikor a láva elpusztította ezt a virágzó várost, milyen forró lehetett a teljesen átizzott levegő. Véleménye szerint körülbelül 360 fok Celsius meleg volt a várost elborító láva és a körülötte levő levegő. Nyilván ez volt a legkomolyabb hőhullám az emberiség történetében.

— Kifosztottak egy vagon Szubotica és Bajmok között. A szuboticei rendőrség veszedelmes vagonfosztogató banda tagjainak kézrekerítésére indított szűk körű nyomozást. Szerdára virradó éjjel Szubotica és Bajmok között ismeretlen tettesek kifosztottak egy vagon, amelyből nagymennyiségű árut vittek el. A tehervonat nyílt pályán robogott, amikor a tettesek, akik valószínűleg már előzőleg elrejtőztek a szerelvényen, feltörték az egyik vagon és husz kisebb-nagyobb csomagot kidobáltak a pályatestre. A lopást csak Bajmokon vették észre és azonnal átkutatták a pályatestet azonban ott csak az egyik csomagból szétszórtodott napirakát találtak meg. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, amely a vasúti rendőrség közegével együtt megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

— Meg kellett kötözní, hogy a végrehajtást fogamatostítani lehessen. Noviszadról jelentik: Cvejics Gyóka szanádi lakos ellen végrehajtást akartak vezetni, de Cvejics nem engedte be házába Tambács Krszta adóvégrehajtót, sőt ellenszegült akkor is, amikor a végrehajtó csendőrökkel tért vissza. Meg kellett kötözní, hogy a végrehajtást fogamatostítani lehessen. A becskeréki törvényszék és szerdán a felelősségi bíróság Cvejicset egyhávi fogházra ítélte.

Dr. HECHT SZANATÓRIUMOK

Palace-Sanatorium Dr. Hecht 1000 m. Semmering-Sanatorium Dr. Hecht (ezelőtt Vécsey) 800 m. — Pension Dr. Hecht 1000 m.

— A csokoládékedvelő tolvaj. Becskerekéről jelentik: Az utóbbi időben sűrűn történtek betörések Kikindán fűszer- és csemegüzletekben, ahonnan mindig nagyobb mennyiségű csokoládét és pénzt loptak el. A rendőrség gyanúja Mikalacski Milán tizenkilencéves fiatalemberre irányult, aki hét gimnáziumot végzett Kikindán, de a nyolcadikba nem iratkozott be és azóta költözött életmódot folytatott. Házkutatást tartottak a lakásán, ahol nagymennyiségű csokoládét találtak. A fiatalembernél ezenkívül ezerhatszáz dinár készpénzt találtak, Mikalacskit letartóztatták és kihallgatták és ennek során beismerte, hogy négy fűszer- és csemegüzletbe tört be, mert nagyon szerette a csokoládét és azt nem is adta el, hanem magánál tartotta és lassanként fogyasztotta.

Vrtipraski Radován kikindai ügyvédjelölt az ügyvédi vizsgát sikerrel letette. Irodáját Raicevic Stevan ügyvéddel együtt Velikalikindán megnyitotta.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

— Gázolásért hétnapi fogház. Becskerekéről jelentik: Melchior Jovan bókai malomtulajdonos ez év március havában autójával Becskerekre jött, hogy itt a sofőrviszsgát letegye. Utközben a megyeház előtt elgázolta az iskolából jövő Popov Milan tízéves kisfiút. Az autó a gyerekek elérté a lábát és a karját és a fején is súlyosn megsebesítette. A becskeréki törvényszék most vont felelősségre Melchior Jovant, akit az ügyvédség gondatlanságból okozott súlyos testi sértéssel vádolt. A malomtulajdonos a tárgyaláson azzal védekezett, hogy ő nem hibás, mert ő túlkölt és fékezett, de a fűcska olyan váratlanul szaladt ki a kocsi utra, hogy ő már nem tudta elég gyorsan megállítani a kocsit. A bíróság a tanúk kihallgatása után helyszíni szemlét tartott, majd visszatérve a törvényszékre, kihirdette az ítéletet, amely szerint Melchior Jovan malomtulajdonost gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt hét napi fogházra és háromszáz dinár pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész és az elítélt felelősek.

Reményi műtermi kiállítás Rudiceva 4. alatt megnyílt, a kiállítás bármikor megtekinthető.

— Bottal támadt a községi jegyzőre egy mezőőr. Noviszadról jelentik: Vuksinovic Pratinog deliblati mezőőr nézeteltérésből kifolyólag bottal támadt Krajcs Milan deliblati községi községi jegyzőre és úgy össze verte, hogy az súlyos sérüléseket szenvedett. A belarckvai törvényszék és kedden a felelősségi bíróság hathavi fogházra ítélte a mezőőrt.

— Városi tisztviselőt kér Kelebia. Lungulov Radivoj városi képviselőtestületi tag kérényt nyújtott be a városi tanácshoz, amelyben kéri, hogy Kelebia részére városi tisztviselő állást kiraljanak. A beadvány ügyében Szubotica város legközelebbi közgyűlésén fognak határozni.

Nátha ellen

Formant ajánl az orvos. A légjárat azonnal szabadddá válik, elmarad a túl nagy nyálkaképződés és megszűnik a fejfájás, valamint a fásult kőérzet.

FORMAN-T

kaphat minden drogériában és gyógyszer-tárban. — No léren náth ellenes ser"-t, h nem kifejezetten „Forman“-t

— Veszekedés közben rálött az apjára. Noviszadról jelentik: Barjaktárov Branko csurugi timár szerdán összeveszett édesapjával, Barjaktárov Pajoval. A timár ittas állapotban tért haza, belekötött apjába és csakhamar szóváltás támadt közöttük, amely később verekedéssé fajult. Barjaktárov Branko a civakodás hevében felkapta a szoba falához támasztott vadászfegyvert és két lövést tett édesapjára. Az első lövés nem talált, míg a második golyó az arcán súlyosan megsebesítette az öreg Barjaktárovot. A fiatal Barjaktárovot a csurugi csendőrség átadta a noviszadi államügyészségnek.

Köszönmű! Nem kérek mást, csak Popovics-féle DESZANKA-kreml!

Heumann Irén, Dora Menzler leipzigie egészségi és művészi testgyakorló iskolájának okleveles tanárnője december 1-én női és gyermek testgyakorló-tanfolyamot nyit a Labor-palota I. emeletén. A tanfolyamon a napközben elfoglalt nők részére esti tanítás is lesz mérsékelt díj mellett. Beiratás naponta délelőtt 11—1 és délután 4—6 között az iskola helyiségében.

Köhögést, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyít a Sirolen. Gyógyszertárakban kapható.

— Nem a pénzügyorség, hanem a vámhivatal leplezte le a szuboticei dohány- és kártyacsempészeket. Szuboticián a napokban egy szervezett csempészbandát lepleztek le és a banda néhány tagját le is tartóztatták. Ezzel kapcsolatban azt írjuk, hogy a csempészségnek a pénzügyorség jött a nyomára. Mint utólag megállapítottuk, a csempészség a szuboticei vámhivatal leplezte le. A vámhivatal a nyomozást még nem fejezte be.

Gutenbrunn-szanatórium Baden bei Wien. Ideális őszi és téli tartózkodási hely, legmodernebb orvosi berendezések, szív- és veseállomás, dietetikus kurák, kenes fürdők.

SPORT

A beogradi alszövetség kormánybiztos kinevezését kérte a J. N. S. élére

A szövetség régi vezetősége tovább vezeti az ügyeket

A JNS vasárnapi botrányba fulladt közgyűlésének izgalmait még mindig nem ültek el. A sportkörök országoszerűe élénlen foglalkoztatja az a kérdés, hogy az új közgyűlés a JNS hogyan folytatathatja működését és a legközelebbi közgyűlést milyen feltételek mellett fogják összehívni.

Zagrobi jelentés szerint a zagrobi sportkörökben az a felgázás alakult ki, hogy a JNS ügyeit a régi vezetőséggel kell tovább vezetni az új közgyűlésig, amely nézetük szerint nem lehet folytatása a vasárnap megszakítottnak. A szövetség vezetősége bejelentette a zagrobi hatóságoknak, hogy új közgyűlést fog összehívni és annak megtörténtéig tovább vezeti az ügyeket. A zagrobi sportvezetőknek az a véleménye, hogy a múlt heti közgyűlés érvénytelen, miután nem lehetett megtartani és a JNS teljesen új közgyűlést fog összehívni, új napirenddel, amelyre természetesen a vasárnapi közgyűlésre kiadott meghatalmazások nem lehetnek érvényesek.

A beogradi sportkörök ezzel szemben azt az álláspontot foglalják el, hogy a JNS vezető-égének mandátuma lejárt, a múlt heti közgyűlésen megkapták a felmentésnyit és az a néhány funkcionárius, aki nem esett új választás alá, nem vezetheti a szövetség ügyeit. A beogradiak hallani sem akarnak arról, hogy a JNS új közgyűlést hívjon össze, hanem miután — véleményük szerint — a JNS-nek ma nincs vezetősége, a törvényesség helyreállítását az alszövetségek önállóan működnek a maguk területén, a vasárnap megszakított közgyűlés folytatását pedig egy, a hatóság által kinevezett kormánybiztos fogja összehívni. A közgyűlés után a zagrobi Esplanad-szállóban megtartott konferencián ehhez az állásponthoz csatlakoztak a szuboticei, szkopljeli, szarajevói és ljubljani alszövetségeknek azok a képviselői is, akik a közgyűlésen Beograd javaslatát támogatták. Ennek alapján a beogradi alszövetség vezetősége kedden beadványban fordult a belügyminisztériumhoz, amelyben ismertette az előzményeket, kérte, hogy nevezzenek ki kormánybiztos a JNS élére és tegyék lehetővé, hogy a vasárnap megszakított közgyűlés befejezhesse munkáját. A beogradiak beadványukban kéri még, hogy a közgyűlés zavartalanosságának biztosítása érdekében a hatóságok jelöljenek ki egy más várost, ahol a közgyűlést folytatathatják.

Szegedinszki Nesztor, a szuboticei alszövetség főtitkára, aki 29 egyesületet képviselt vasárnap a közgyűlésen, ahol személyében is erősen támadták,

Halvaesora a Lloydban. E hó 30-ikán, szombaton, nyolc órai kezdettel halvaesora lesz a Lloydban. Egy teríték ára 35 dinár. A Lloyd elnöksége ezután is kéri a tagokat, hogy ezen a vacsorán minél nagyobb számban résztvevni sziveskedjenek.

— Szemvizsgálat a szuboticei iskolákban. A szuboticei tisztviselői hivatal utasítása értelmében a tisztviselők felülvizsgálják a szuboticei elemi iskolák és középiskolák tanulóit, hogy nincs-e közöttük trahomás beteg. Amennyiben trahomás gyermekeket találának, ezeket elküldítik a többi tanulóktól és csak akkor járhatnak iskolába, ha teljesen meggyógyultak.

Heumann Irén, Dora Menzler leipzigie egészségi és művészi testgyakorló iskolájának okleveles tanárnője december 1-én női és gyermek testgyakorló-tanfolyamot nyit a Labor-palota I. emeletén. A tanfolyamon a napközben elfoglalt nők részére esti tanítás is lesz mérsékelt díj mellett. Beiratás november 25-től kezdve délelőtt 11—1 és délután 4—6 között az iskola helyiségében.

— A szuboticei ipartestület felhívása az iparosokhoz. A szuboticei ipartestület felhívja az iparosokat, hogy legkésőbb csütörtökön vegyék át az ipartestület titkári hivatalában azokat a táblákat, amelyeket az új zárórendelet értelmében kötelesek üzleteikben kifüggeszteni. Ezeket a táblákat meg van jelölve az egyes üzletek zárási és nyitási ideje. Miután a táblát minden iparosnak szombatig ki kell függeszteni, az ipartestület felhívja az iparosokat, hogy a táblákat vegyék át.

Epe- és májbetegségeknek, epekő és sárgaság esetében a természetes »Ferenc József« keserűvíz a hasi szervek működését élénkíti tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az cithoni ivókúra különösen hatásos, ha a »Ferenc József« vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

8

még hétkön benyújtotta lemondását a JNS-ben viselt tanácsnag i tisztségéről. Lemondásához hír szerint Neuschuhl (Szarajevó) és Betető (Ljubljana), akik ugyancsak tanácsnagjai a szövetségnek, is csatlakozni fognak.

Egyelőre a legnagyobb bizonytalanság uralkodik abban a tekintetben, hogy mikor és milyen módon fog helyre állni a rend a JNS-ben és a sportkörök nagy érdeklődéssel várják, hogy a bizonytalanság tisztázására milyen lépések fognak történni.

— Tesla II.—Kerékpárosok 9:2. Bíró: Janek József. A vasárnapi szép őszi délutánon a Tesla tartalék csapata az egyesület kerékpáros versenyzőivel jászott revánsmérkőzést. A humoros jelenetekben bővelkedő mérkőzést szép számu közönség nézte végig. A tartalék csapat a következő felállításban állt ki: Sági — Rabockai, Trifunovic — Szvircevic, Hornyák, Raisli II. — Balázs, Radics, Derkovic, Raisli I., Hajpál, Kerékpárosok: Kajári — Gregor, Rumincsik — Fehér, Brankovic I., Keringer — Károlyi II., Gortva, Sok, Pekár, Sebestyén. A szabályos idő alatt a mérkőzés 7:1 (2:1) eredménnyel ért véget a tartalék csapat javára. Tekintve, hogy az első mérkőzés is ilyen eredménnyel hozott, a mérkőzést 15 perccel meghosszabbították, mely idő alatt a B-isták két, a biciklisták egy újabb gólt lőttek. Janek I. jó bíró volt.

A Vrbászi SC Bácskopetrovácon. Vrbászról jelentik: A vrbászi VSC vasárnap a petrováci Szlovák vendége lesz barátságos mérkőzésre. A VSC két hónapnál ezelőtt 5:2 arányban legyőzte a petrováci csapatot.

A petrovadani Hajduk tisztújító közgyűlése. Noviszadról jelentik: A petrovadani Hajduk munkás sportegylet vasárnap tartotta meg tisztújító közgyűlést Nedeljkov Lazo elnökletével. A közgyűlésen a noviszadi kerületet Petrovics Milos (Radnicski) kerületi delegátus képviselte. A napirend letárgyalása után megítették a tisztújítást. Diszelnökké dr. Szélig Pajo városi tanácsost és rendőriőkapitányt, elnökké Nedeljkov Lazot, alelnökké Zsvionovic Koszta noviszadi droguistát választották meg. A választmány új tagjai lettek: Vlasics Aca rendőriőkapitány, Ljubolievics Nikola kereskedő, Létics Gyuro kereskedő, Putnik Emil szabó, Csurljin Ilija kereskedő és Milosevic Joco vendéglős.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Tanulságok

Írta: Lepedat Milos

Egy pár esetet mondok el az üzleti életből annak illusztrálására, hogy együgyűgyanon korban, együgyűgyanon szakmában, milyen különbségek vannak fel fogásban, rendszerekben és természetesen az eredményben is.

Egy németországi gyárosnak hitele volt egy londoni bankháznál. Erről beszélgetve egyik gyárosháratiával, megtudta, hogy annak egy fél százalékkal olcsóbb kölcsöne van egy másik londoni banknál. Amikor egy alkalommal Londonban volt, felkereste barátja bankösszekötőjét, hogy ott előnyösebb feltételek mellett szerezzen kölcsönt vállalata részére. Természetesen igen szívélyesen fogadták és mindenben megállapodásra is jutott.

Másnap udvariassági látogatást tett eddigi bankjánál és nagy volt a meglepetése, amikor az igazgató azzal fogadta, hogy miért nem jött először hozzá hisz ezeket a kondíciókat ő is megadhatja. Így vannak az angol bankok szervezve. Ismerik egymás ügyfeleit, tudják azok helyzetét, bevitelét és még azt is, mit tesznek. Pontosan kataszterben tartanak nyilván mindenkit, aki angol bankkal dolgozik és hitelt élvez.

És nálunk? A bankok titkolóznak. Gondosan eltitkolnak egymás előtt jelentéktelen csekélységekkel kezdve az összeséget érdeklő egzisztenciális érdekeket mindent. Az üzleti titok cégére alá rejtik káros önzésüket, mert irtó háberunak vélik a konkurenciát. Holott a konkurrenciát csak jobb, olcsóbb és tökéletesebb munkára kell, hogy serkentsen. A konkurrenciát lehetetlenné teszi a tétlenséget és mindenben csak tökéletesít, még akkor is, amikor az életre nem valókat elsodorja. Persze ezeket az üzleti titkokat lakat alatt kell tartani. E lakatok kulcsait őrizni is kell. Ezt végzi a »titkárság«. És így történik aztán meg, hogy egymás érdekeltségeit csak akkor tudják meg, amikor valamelyik cég már tönkre ment. Aki a bankok titkolódzását ügyesen ki tudja használni, szép forgó tőkéhez juthat.

Amerikában a kereskedőknek nagy szaklapjuk van, amelyben a kereskedők nyíltan közlik tapasztalataikat, megfigyeléseiket a szakmájukba vágó összes kérdésekről. Valamelyik cikk bevezetésének módjáról, kelendőségéről, eladási módokról, a forgalom szaporításáról, piac- és áralakulásról, szóval minden előnyös és káros megfigyelésről, tapasztalatról; amit az egyes kereskedők a branchban tettek. Ők az egész szakmának akarnak használni, annak prosperitását emelni és felesleges veszteségektől, kísérletezési költségektől megóvni a többit, mert tudják azt jól, hogy minél előnyösebb viszonyok között dolgozik az illető szakma, annál jobb az egyesek helyzete. Az ember társas lény és ennél fogva a társas lény alapításai sem lehetnek izolált sásfészek!

Nálunk üzleti titok még az is, hogy a főnök mit chédel és a kifutó fiúnak mi a fizetése. Így azután minden cég önállóan fizeti a maga tandíját a tapasztalatgyűjtés terén.

Olvasom, hogy a newyorki tőzsdén mostanában olyan nagy forgalom volt, amikor naponta millió és millió részvény cserélt gazdát, hogy még az amerikai leleményes és praktikus gépek is alig győzték leadni rövidített jelzésekkel a kütetéseket, változó kurzusokat, stb. Nem győzték a tempót a tisztviselők pedig lerövidítették mozdulatokat, szavakat, csak-hogy az idővel takarékoskodjanak.

És hogy szórják nálunk a szavakat, az időt! Egy levél, egy megállapodás, melynek tartalma és lényege elférne tíz-husz sorban, szélesen terpeszkedik egy nagy iv levélpapíron, vagy két árkus papíron. Aki írta, időt feccsért, akit pedig érdekel, vagy akinek szól, az meg egyenesen időt tékozol, mert hogy megértse az írást, legalább kétszer el kell olvasnia, utána jó ideig gondolkoznia és végeredményben felvilágosítást kérő levelet írnia. A remekműben pedig minden második szó, nemkülönben, ugyszintén, továbbá, vagyis így és így, úgy és úgy.

Mert sokan, de nagyon sokan azt hiszik, hogy akkor mondanak valamit, ha sokat beszélnek, vagy hogy úgy mutatják meg tudásukat, ha sok sok frázist, fűszerezve idegen szavakkal, halmoznak össze. A frazeologia palástolja a nemtudást, mert csak az értelem és tudás beszélhet röviden és értelmesen.

Természetes, hogy nem lehet minden további nélkül amerikai vagy angol metódusokat teljes egészében átültetni, ellenben igenis tanulmányozni és tanulni kell. Ha tudtuk az amerikai cipőt a lábunkhoz szabni, talán tudjuk az amerikai praktikus észjárását is agyunkhoz szabni. Ez könnyebb, mint agyunkat amabhoz az észjáráshoz szabni. Kezdetnek sok is volna. Mindnyájan, akik dolgozunk, érezzük, hogy

vagy sokat dolgozunk, sok munkát és időt használunk fel és mégis keveset termelünk, keresünk, vagy keveset dolgozunk, mert kevés munkát kapunk és a létminimumon tengődünk. Látnunk kell, hogy másutt jobb és hogy másutt is csak emberek szerveznek, dolgoznak, termelnek és jobban élnek. Nem marad tehát más hátra, mint a fejlettebb gazdasági életet élő népek kipróbált módszereit úgy a munkabeosztásban, mint a termelés megszervezésében, valamint az eladási és adminisztrációs részben, izlésünknek és a célszerűségnek megfelelően átformálva, átvenni.

Vagy legalább is lefordítani ezt az angol közmondást: *Time is money*. Idő pénz. Megtoldva azzal, hogy a pénz tőke, s így az idő is tőke. A szószeros értelemben vett »forgó tőke«.

Korunk gazdaságpolitikai irányai Középeurópában

Dr. Koszics Mirko egyetemi tanár új könyve

Dr. Koszics Mirko egyetemi tanár *Korunk gazdaságpolitikai irányai, különösen Középeurópában* címmel könyvet adott ki, amelyben az általános gazdaságpolitikai irányzattal foglalkozik, különös tekintettel a középeurópai viszonyokra. A könyv azokat az eszközöket ismerteti, amelyeket a háború után használtak a világgazdaságban és behatóan foglalkozik az egyes államok viszonyaival. Kimutatja, hogy a protekcionizmus kivétel nélkül valamennyi államban tért hódított és ez alól még Hollandia és Nagybritannia sem kivétel, amelyek pedig a háború előtt Ueberliss gazdasági politikájukkal tűntek ki. A protekcionizmus egy a tisztára ipari berendezési államokban, mint az Egyesült Államok, valamint az agrár és kollektív államokban — például Szovjetországban — általános lett.

Egészen természetes, hogy az általános irányzat mellett a protekcionizmus, amely a gazdasági önállatlom eszköze, Középeurópában is rendszerré vált. Dr. Koszics Mirko egyetemi tanár analízis alá veszi könyvében azt a változást, amit a háború utáni állapotok teremtek, valamint az új gazdasági feltételeket és a középeurópai államok háború utáni gazdaságpolitikáját. Dr. Koszics Mirko gazdasági és politikai kialakulás szempontjából egész Középeurópát felöleli fejtegetéseivel és behatóan foglalkozik Németország, Ausztria, Csehszlovákia, Magyarország, Lengyelország, Svájc és Olaszország gazdasági berendezésével. A szerző a gazdaságpolitika elméleti vizsgálata mellett kimutatja azokat a tényleges változásokat is, amelyek ezeknek az államoknak a gazdaságában bekövetkeztek.

Dr. Koszics Mirko bírálat tárgyává teszi ezeket a

gazdaság viszonyokat és megállapítja, hogy a protekcionizmus az egyetlen tényleges irányítója a mai gazdasági politikának. Egyben rámutat arra, hogy a gazdasági fejlődés ilyen irányba mellett az együttműködésre irányuló áramlatok, mint a páneurópai, pánamerikai stb. mozgalmak még akkor sem valószínűsíthetőek meg, ha a gondolatot maguk az egyes államok teljhatalmu vezetőpolitikussai tették magukévá és propagálják. A szerző ezt a tételt nagyon komoly érvekkel védelmezi. Előszörben azt a berendezésbeli különbséget mutatja ki, amely a kis és nagy, valamint a gazdaságilag fejletlen (földművelő) és az iparral túlterhelt államok között merül fel és bebizonyítja, hogy a vámhatárok megnyitása a nagyobb ipari államokat juttatná előnyösebb a kisebbekkel szemben. A népnél magánál az életnivó állandó fejlődése tapasztalható, ami a gazdaságban a gazdasági intenzívebbé válásában és az industrializálásában nyilvánul meg. A szociális irányzatoknak ez az alapja még ma is a legsikeresebb és ezzel számolni kell, mint a társadalmi élet alaperejével, ha szembe akarják állítani vele a világ államainak együttműködését, amit ma még csak a nagy és ipar-erős államok képviselnek.

Ezek a gondolatok adnak aktualitást dr. Koszics Mirko könyvének. Megállapítható, hogy gazdasági iródmunkában és a napi sajtóban nem fordítanak elegendő gondot ezekre a gazdasági körülményekre és nem kísérik eléggé figyelemmel a szomszédos államok gazdasági fejlődésének irányát. Ezt a hiányt pótolja most dr. Koszics Mirko egyetemi tanár könyve, amely megmutatja azt az irányt, amelyben a gazdasági viszonyok vizsgálatának haladnia kell.

Felebbezések a kereseti adó ellen

Írta: Dr. Blagojevics Bozsidar ügyvéd

A régi törvény és jogszokás szerint a harmadosztályú kereseti adó kivétel elleni felebbezéseket a közszemlére való helyezés napjától számítva nyolc napon belül nyújtották be. Külön értesítést nem küldött a pénzügyi hatóság a feleknek.

Az új törvény módosította ezt az intézkedést és praktikusabbá tette a nyilvántartást. Nem kell közszemlén megkeinteni adó kivételeket, másrészt sokkal hosszabb határidőt adtak a felebbezések benyújtására. Az adó kivétel bizottság értesítését a kivett adó magasságának megjelölésével írásban küldik meg a feleknek és ebben az értesítésben megjelölik a kivett forgalmi adó összegét is és a felebbezés határideje az értesítés átvételétől számított harminc nap múlva jár le.

Felebbezést írásban és szóban is lehet bejelenteni. Az írásbeli felebbezést közvetlenül vagy posta útján annál a hatóságnál nyújtja be a fél, amely a kivétést eszközölte. A fél személyesen jelenthet be felebbezést az illető hatóságnál és pedig úgy, hogy szavait jegyzőkönyvbe foglalják. Ha postán küldik a felebbezést, akkor a postaszállítási idő nem számítódik be a határidőbe. Ha a felebbezés határidejének napja ünnepnapra

vagy vasárnapra esik, a felebbezés határidejének a következő munkanap tekintendő.

Hangsúlyozom, hogy ez igen fontos körülmény, abból a szempontból, hogy ne történjék nézeteltérés a határidő túllépését illetőleg és így elveszítsük a felebbezés benyújtásának jogát. Legcélszerűbb régi szokás szerint az értesítésen megjelölni az átvétel napját. Az érdekeltek közül nagyon sokan nem alkalmazták ezt a régi és igen jól bevált szokást és így történhetett meg, hogy nagyon sokan elvesztették felebbezési jogukat.

Magától értetődik, hogy az adóhatóságok minden egyes alkalomkor utána néznek, hogy a felebbezést a határidőn belül nyújtották-e be és ha ennek ellenkezőjét állapítják meg, a felebbezést elutasítják. A végrehajtási utasítás egyik szakasza azonban megengedi, hogy a határidőt meghosszabbítsák. Valakinek például szüksége van bizonyos adatok és iratok beszerzésére végett negyvenöt-hatvan napra. Ebben az esetben a félnek a határidőn belül kérvényt kell benyújtani az adóigazgatósághoz, hogy a határidőt hatvan nappal hosszabbítsák meg. Ha az adóigazgatóság alapos okokat lát, az engedélyt megadhatja. Az okokat mindig a konkrét

tumok alapján mérlegelik.

Pontos az is, hogy a meghosszabbítás iránti kérvény megszakítja a határidőt és az új határidőt attól a naptól kell számítani, amikor erre a kérvényre megjön a határozat, tekintet nélkül arra, hogy a kérvényt elutasították-e, vagy engedélyezték a határidő meghosszabbítását. Ezt a meghosszabbítást a következőképpen kell értelmezni: Egy adóüzet az értesítés átvétele napjától husz napra adja be a határidő meghosszabbítása iránti kérvényét. A kérvényre harminc nap múlva kap választ. Amennyiben a választ elutasítják, a választ átvétele napjától még tiznapra ideje van a felelősség beadására.

Az adókövetésről szóló értesítést abban az esetben, ha a címzett nincs otthon, a házbeliek is átvehetik. Ezért is szükséges, hogy az átvétel napját pontosan megjelöljék az értesítésben.

A felelősség megírását illetően utalok az elmúlt esztendőben megjelent cikkeimre, amelyben ismertem, hogy milyen okokat kell figyelembe venni. Amennyiben a fél az okokat az adókövető bizottság előtt is felhozta és nem vették figyelembe, a felelősségben meg kell ismételni azok felsorolását. Mielőtt

a felelősséget megírni a fél: ne szalassza el az alkalmat, hogy az adókövető bizottság erre vonatkozó iratait megtekintse, hogy teljes bizonyossággal meg lehessen állapítani, minek az alapján hozta határozatát az adókövető bizottság. Az iratokba való betekintést külön kell kérvényezni az adóhatóságnál szabályszerűen felbélyegzett kérvénnyel. Miután az iratokba való betekintést a törvény nem engedi meg az adótárgyalás előtt, ezt az alkalmat a felelősségnél kell az adófizető személynek kihasználni.

A fél felelősségét illetően van egy érdekes újítás is. Az állam képviselője, az előadó, ugyanis csak írásban nyújthatja be a maga részéről a felelősséget. Az előadó a felelősséget határidő lejártától számított nyolc napon belül köteles beadni a felelősséget két példányban. Az egyik példányt az adóigazgatóság köteles vébeny ellenében kiképezni az érdekeltek felé, aki az átvétel napjától számított tizennégy napon belül megfelelősséget az adófelszámolási bizottságnak.

A felszámolási bizottságok működéséről, az ottani védekezésről, a döntések elleni felelősség módjáról és a közigazgatási bíróságok jogköréről külön cikkben fogok beszámolni, ha majd aktuális lesz.

A malomipar önsegítés útján akar gondoskodni létéről

Egységesen állapították meg a vámörlési feltételeket

A malomipar súlyos helyzete a malomtulajdonosok közös eljárásra kényszerítette és ennek tulajdonítható, hogy ezidén őszkor egész sor értekezletet tartottak meg, még pedig Koprivnicán, Noviszadon, Vinokovin, Vukovaron, Rumán és legutóbb Indiján.

Mindezek a megbeszélések a malomtulajdonosok a súlyos válságban levő malomiparon való gyors segítés lehetőségeit és eszközeit beszélték meg. A malomtulajdonosok mindenekelőtt a verseny kiküszöbölésében és az egymást aláadó túlléptetésben látták a malomválság egyik főindítókát. Ez készítette a malomtulajdonosokat arra, hogy a vámörlési feltételeket egységesen állapítsák meg. A legtöbb helyen ez meg is történt és így jött létre olyan megállapodás, amely a buzaörlésnél a vámörlés díját 76 kilós minőségű búzával 16 százalékosan állapította meg. Eszerint 100 kiló buza megörlésénél 22% nullás lisztet, 42% kettős lisztet, 22% korpat szolgáltatnak ki, míg a fennmaradt 16% vámörlés és elporlás címén a malmokat illeti meg.

Az eddigi malomértekezleteket rövidesen újabb értekezletek fogják követni, amelyeket a dunai bánóság több fontos malomipari központjában tartanak meg. A malomipar azonban tisztában van azzal, hogy ezen a réven alig érhető el teljes siker.

Az egész Vajdaságban ugyiszólván egyetlen malom

sincs, amely teljes mértékben kihasználja kapacitását, mert a malmok száma a jugoszláv gazdasági helyzethez viszonyítva aránytalanul nagy.

A malomipar azt panaszkodik, hogy az újabbkeletű külkereskedelmi szerződések nem részesítik a malmokat a megkívánható védelemben, míg a külföldi ölelmények számára ma is nyitva vannak kapuink. Ezekon kívül az adók, vasuti tarifák és a hitelviszonyok sem kedveznek a malomipar számára. A segítségnyújtásnak éppen itt kellene kezdődnie.

Buzából 1926-ban 32.820.401 kilót vlttünk ki 156.8 millió dinár értékben, 1927-ben 12.664.941 kilót 59.2 millió dinár és 1928-ban 7.945.700 kilót 12.6 millió dinár értékben. 1929-ben az első kilenc hónapban a buzakivittel 8.7 millió dinárra rugott. Százalékosan kifejezve 1926-ban a buzakivittel az összkivittel 2%-át, 1927-ben 0.9%-át és 1928-ban 0.12%-át tette ki, vagyis a malomipar feltűnő visszaesést mutat.

A malomipar azoknak az iparágaknak egyike, amelyeknek feltétlen létjogosultsága van Jugoszláviában. A malomipar nem meglehetősen mesterségesen tenyészített iparág, hanem az ország mezőgazdasági jellege adja meg neki a léthez való elvitathatatlant jogát. De mindaddig, amíg a malmok nem részesülnek kellő támogatásban, önsegítésre vannak utalva.

inkább intenzívebbé lesz és egy a gazdasági, mint a hivatalos körök mindig többet foglalkoznak vele. Ebben az évben adtak ki először a jugoszláv hajózható belvizekről részletes ismertetést és leírás *Landa* hajóskapitány szerkesztésében, ez évben jelent meg az első jugoszláv belhajózási Almanach, ez évben befűjezték a Duna folyó nagy részének hidrotechnikai felvételét és most van nyomás alatt és nemsokára meg fog jelenni a közlekedésügyi minisztérium szerkesztésében az első részletes és bő hivatalos statisztikai munka a jugoszláv belhajózásról.

A gazdasági körök részéről is mind nagyobb érdeklődést tapasztalhatunk a belhajózási ügye iránt. Így a májusban Noviszadon az ország összes kereskedelmi és iparkamarái részéről tartott konferencián részletes jelentést adtak elő a jugoszláv belhajózásról. A konferencia fontos rezolúciókat is hozott a folyók hajózhatóvételének és magának a folyamhajózásnak érdekében. Egyidejűleg a belhajózási érdekelt kamarák delegációjából Noviszad székhellyel állandó bizottságot is választottak, amelynek dolga a Duna-terület, a belhajózási és az azokkal összefüggő kérdések tanulmányozása és feldolgozása. Ennek munkája alapján a szeptember hónapban Beogradban tartott országos gazdasági konferencián jelentést hangzott el a belhajózási fejlesztése érdekében megállapított szükségletekről, kívánásokról és ajánlatokról. Ennek alapján ez az országos kongresszus pontokba foglalt határozatot hozott, melyet a kormány elé terjesztettek. Ennek a memorandumnak legfontosabb kívánásai a következők: 1. megfelelő belhajózási törvény szerkesztése; 2. az állami hajópark felhasználásának kérdését mielőbb kellőképp meg kell oldani; 3. Beogradban és Noviszadon mielőbb kereskedelmi kikötőket kell építeni; 4. a többi kikötő és rakodóhely megfelelően felszerelendő; 5. mellékfolyók szabályozása, különösen a Száva hajózhatóvételére Zagrebbe; 6. az összes díjszabások revíziója; 7. törvény szerkesztése a Dunán kereskedelmi kikötők létesítése érdekében; 8. a kikötő illetékek revíziója; 9. vámkezelési szabályok egyszerűsítése; 10. a statisztikai szolgálat szabályozása.

Ezeket a javaslatokat meglátszik, hogy alapos megfontolás és az anyag kellő feldolgozása mellett készülték s ezek rendszeres programot nyújtanak a jugoszláv belhajózási szabályozása és fejlődése érdekében. Az érdekelt gazdasági körök azonban nem elégednek meg az eddigi munkával és rendszeresen dolgoznak tovább a megkezdett irányban. Az eddigi mozgalmak folyamánya az is, hogy újabb nagyobb akció indult meg a nagykereskedelemből részéről, hogy a folyók mentén több helyen raktárházakat létesítsenek és a kérdés iránt még francia pénzügyi és kereskedelmi körök is érdeklődést mutatnak.

Az érdekelt gazdasági körökön kívül a kormány is mind nagyobb figyelmet fordít a belhajózási ügyre és így meg van a remény arra, hogy kellő együttműködéssel és céltudatos munkával a jugoszláv belhajózási megfelelően szervezve és fejlesztve rövidesen az állam legjelentékenyebb gazdasági faktorává lesz.

A belhajózás fejlődése Jugoszláviában

Irta: Gonda László hajóskapitány

A víziutaknak a vasutakkal szemben számos előnye van. A kereskedelem és forgalom szempontjából különösen fontos a víziutaknál az, hogy az azokon való szállítás általában olcsóbb, mint a vasutakon és hogy nagyobb tömegszállítás lebonyolítására alkalmas. Kiválóképpen nagy jelentősége és fontossága van a víziutaknak olyan államokra nézve, melyek nagyobb mennyiségben termelnek és exportálnak különféle nyersanyagokat. Ezek az áruk ugyanis kisebb értékűnél fogva a drága vasúti fuvardíjak következtében nehezebben értékesíthetők, míg az olyan államokban, ahol elegendő víziút áll rendelkezésre, az olcsóbb szállítási díj az exportot nagyban elősegíti.

Jugoszlávia tudvalevőleg éppen olyan állam, melynek nyerstermény és nyersanyagtermelése igen nagy. A termények közül a gabona, mint általában magasabb értékű áru inkább elbírja a drágább vasúti fuvar is, azonban a nyersanyagoknak feltétlenül szükségük van az olcsóbb víziútra. Mint ilyen áruk különösen figyelembe veendő a fa, a szén, építőanyagok és különféle érc, só, meg egyéb bányatermékek. Mindez anyagokban Jugoszláviában elegendő felesleg van az export céljaira. Ez anyagok értékesítése nálunk jelentékenyen könnyebbé lesz, ha azokat víziúton tudjuk szállítani.

Jugoszlávia ebben a tekintetben különösen előnyös helyzetben van, mert ma Európának természetes víziutakban csaknem leggazdagabb országa. A Duna jugoszláv területen 585 kilométer hosszan folyik és egész vonalán hajózható, a Dráva hajózható Jugoszláviában 81 kilométer hosszan, a Tisza 170 kilométer, a Száva 696 kilométer, a Kupa 73 kilométer, a Temes 6 kilométer, a Petar király és Alekszandar csatarna 193 kilométer, a Bega 88 kilométer hosszúságban. Tehát összes gőzhajókkal járható belvizeink hossza kerekén 1800 kilométer tesz ki. Az erdős területeken keresztül folyó és talpakkal járható folyó-

vizeink hossza még ennél is jelentékenyebb. Ezek közül a felsorolt vizek közül a Száva, a Petar király csatarna, a Bega csatarna és a Temes az eddigi nemzetközi megállapítások szerint nemzeti folyók, melyeken a külföldi járművek rakodása és közlekedése el van tiltva.

Igen kedvező a helyzet Jugoszláviának a belhajózási szolgálatában álló hajóterület tekintetében is. A jugoszláv állami hajózási vállalat ma a Dunán kétszázötvennél a legnagyobb hajózási társaság. E vállalatnak van ma 62 vontatógőzös 24704 lóerővel, 39 személygőzös 783 lóerővel és 579 uszályhajója 362000 tonna hordképességgel. Jugoszláviában összesen ezidő szerint 28 belhajózási vállalat van összesen 350 gőzös és motoros hajóval, 705 uszályhajóval, melyeknek hordképessége 425.000 tonna, azonkívül 274 faszállító hajóval, melyeknek összes hordképessége 58.260 tonna és 108 pontonnal.

A fentiek szerint meg van tehát minden természetes adottság ahhoz, hogy a belhajózási forgalom nálunk megfelelőleg fejlődhesse. Természetes fejlődést mutat is a jugoszláv folyamhajózás. Az összes jugoszláv belvízi kikötők teljes forgalma volt az 1923 évben 2.225.819 tonna, mely fokozatosan emelkedve 1925-ben már 3.284.579 tonna, tehát kerekén egy millió tonnával több volt. Legfeltűnőbb Beograd forgalmának emelkedése, mely 1923-ban 447.481 tonna, míg 1926-ban 727.857 tonna volt. A későbbi évek nem jöhetnek figyelembe, mert azóta egész a folyó évig rossz termékek voltak, minek következtében a hajózási forgalom csökkent.

Ez adatok tehát fejlődést mutatnak, de ez a fejlődés aránylag csekély. Sajnos nálunk a múltban az áldatlan pártpolitikai harcok idejében országunk ez a különösen nagyfontosságú kérdés nem részesült a kellő figyelemben. Örömmel állapítható meg, hogy a közelmúltban ez a feltétlenül szükséges érdeklődés mind-

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A csődbejutott Szlavenszka Banka megkezdte a kvótafizetést. A Prva Hrvatska Stedionica ljubljana fiókja hétfőn kezdte meg a csődbe jutott Szlavenszka Banka betétesinek a huszonkét százalékos egyezségi kvóta kifizetését. Célján és Mariborban ugyancsak a zagrebi banklók fizetik ki a betéteseknek járó kvótát. Legközelebb sor kerül a folyószámlakövetelések bizonyos kvótaszertinti kifizetésére.

Svéd tőke érdeklődése a jugoszláv villamossági ügy iránt. A svédországi Electric Invest megállapodást létesített Zemun városával az ottani villamossági telep átvételére és további tárgyalásokat folytat szeremségi és bányai községekkel is.

Részvénytársasági hírek. A sztaribecseji Östermelfő r. t. másfél millió dinár részvénytőke mellett 7.555 dinár nyereséget mutat ki. — A däljai Takarékr. t. 2.500 új részvényt kibocsátásával alaptőkéjét 750.000 dinárról egymillió dinárra emeli fel. — Nikincin Szeremségi Takarékpénztár r. t. néven másfél millió dinár alaptőkével új bankintézet alakult.

Brazíliai cikkek Jugoszláviában a legnagyobb vámelvezményt élvezik. A Jugoszlávia és Brazília között most aláírt külkereskedelmi szerződés a Brazília-ból behozott cikkekre a legkedvezményesebb vántételeket biztosítja. Különösen nagy jelentőséggel bír ez a kávéhozatalra, mert tudvalevőleg Jugoszlávia egész kávészükségletét Braziliából szerzi be.

A Caribródon át külföldre szállított jugoszláv gabona vasúti kedvezményben részesül. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyárpari és iparkamara szerdán hivatalos értesítést kapott az államvasutak vezérigazgatóságától, amely szerint a Caribródon át külföldre kerülő jugoszláv gabona december elsejétől ugyanabban a vasúti díjkedvezményben részesül, mint a többi határállomáson.

Jugoszlávia állatállománya

Egy milliárd értékű állat és állattermék kerül kivitelre egy év alatt

Milosevics Bránkó miniszteri inspektor a földművelésügyi miniszterium hivatalos közlönyében érdekes statisztikai adatokat közöl az ország állatállományának állapotáról. A statisztika szerint az ország állatállománya 1928-ban a következő volt:

1.109.246	darab	ló
3.654.261	darab	szarvasmarha
2.662.790	darab	sertés
7.722.247	darab	juh
1.750.000	darab	kecske
16.681.319	darab	szárnyas

Milosevics inspektor megállapításai szerint az állatállomány váltakozása összefüggésben van a takarmányfelvétel termésének arányával is. Bő takarmánytermés esetén az állatállomány is növekszik, rossz években csökken. Másrészt függ az állatállomány emelkedése vagy csökkenése a külföldi export növekedésétől, illetve csökkenésétől. Az utóbbi öt évben Jugoszlávia átlagos évi állatexportja a következő volt:

138.102	darab	szarvasmarha	438.352.853	dinár	értékben
219.387	«	sertés	315.241.595	«	«
41.279	«	ló	129.536.131	«	«
298.507	«	juh	62.651.692	«	«
387.610	«	bárány	46.882.100	«	«
258.630	mm.	tojás	562.909.603	«	«
112.507	«	friss hús	199.789.647	«	«
74.710	«	baromfi	143.215.382	«	«
36.796	«	bőr	143.215.382	«	«
26.986	«	tejtermék	64.504.861	«	«
4.978	«	füstölt hús	20.564.861	«	«
6.786	«	szalonna	17.263.283	«	«
6.647	«	zsír	9.896.695	«	«

Az ország átlagos állat- és állattermékexportja tehát meghaladja az egymilliárdot, vagyis az egész kivitel egyötödét.

MUJSÁG A LLOYDBAN?

A szubotici Lloyd közleményei
Rovatvezető Dr. Pavlovics Milos titkár

Menetrendkonferencia a vasutigazgatóságnál

A szubotici vasutigazgatóság az 1930/31. évre szóló vasúti menetrend kidolgozásánál is figyelembe kívánja venni az utazóközönség és a gazdasági körök óhajait a személy- és áruforgalom megjavítása tekintetében és évévből ezidén is — mint minden évben — konferenciát hívott össze december 3-ikára. Ezen az értekezleten a meghívott gazdasági körök delegátusai elő fogják adni kívánásaikat, hogy azok az új menetrendtervezetellel összhangba hozhatók legyenek, illetve, hogy az új menetrendtervezetet a szükséghez képest megváltoztatni lehessen.

Felkérjük tehát tagjainkat, hogy a vasúti menetrendre vonatkozó mindennemű észrevételeiket és esetleges indítványait legkésőbb e hó 30-ikáig a Lloyd titkári hivatalához juttatni sziveskedjenek, hogy azokat kellő időben a vasutigazgatóság elé terjesztessük.

*

Személyi hír. Lepadát Milos lemondott a háznagyti tisztségről, miért is a Lloyd vezetője felkérte Vig Lipót fakereskedőt, hogy a jövő évi közgyűlésig vállalja el ennek a tisztségnek ideiglenes ellátását. Vig Lipót a kérésnek készséggel eleget tett.

Külföldről érkező küldemények szabályellenes csomagolása. A noviszedi kereskedelmi és iparkamarától nyert értesítés szerint egyik vámhivatálnál a kamara kiküldött szakértő-tagjának jelenlétében bizottságilag megállapítást nyert, hogy egy külföldi cég felselyemárut gyapotáruba csomagolva küldött Jugoszláviába, állítolag azért, hogy így a felselyemárut megóvja a bepisztástól, valójában azonban azért, hogy a behozatalkor az áruért ne a felselyem után járó magasabb vámtelettel kelljen fizetnie. Ebből az esetből kifolyólag a kamara figyelmezteti az érdekelteket, hassanak oda külföldi szállítójuknál, hogy a szóbanforgó árukat mindig szabályszerűen csomagolva küldjék, tehát külön csomagolásban a felselyemárut és külön a gyapotárut. Ez elsősorban maguknak a kereskedőknek áll érdekében, mert különben a vámhivatalok kénytelenek az árut kibontani és szétzedni, ami azután megnehezíti és meglasztja a vámkezelést, úgyhogy csak jóval kevesebb küldemény kerülhet elvámolásra. Az ebből származó idővesztés és anyagi kár pedig természetesen a kereskedőket sújtja.

Cserépszállítás a görög-macedóniai telepések részére. A görög-macedóniai telepítés szaloniki intézőségének műszaki osztálya a következőket közli: »Mint az az eddig szállított cserép nem felel meg a mi fokozati tabellánkon feltüntetett és előre kikötött speciális típusnak, valamint egyéb előírt kellékeknek sem,

szükségesnek tartottuk új tabellát új vegyelemzéssel kidolgozni, hogy ezáltal megkönnyítsük az érdekelteknek az árlejtéseken való részvételét. Kérjük tehát az érdekelteket, hogy — amennyiben cserép-árlejtéseken részt kívánunk venni — sziveskedjenek hozzánk minden egyes típusból tíz-tíz darab cserépet beküldeni, pontosan megjelölve a cserépek jeczeit, valamint azt, hogy milyen gyárból valók és ha több gyárból valók, hogy milyen típust állít elő minden egyes gyár. Ezeket a mintákat folyó év december hó 15-ikéig okvetlenül be kell hozzánk küldeni, mert ellenesetben a jövő év folyamán az illetéktől beérkező árlejtési ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Árlejtéseken való részvételre jogosító bizonylatok. A pénzügyminiszter az államszámviteli törvény »B» fejezete (szerződéses és szállítások) határozmányaira vonatkozó végrehajtási utasítás 13. szakaszának 6. pontját a törvény 104/a. szakasza alapján a következő

Mik lesznek a feladatai a külkereskedelem fokozását előmozdító intézetnek?

Az új törvény főbb rendelkezései

Ötletege Alekszandar király néhány nap előtt írta alá azt az új törvényt, amely a külkereskedelem fokozására létesítendő intézet megszervezéséről intézkedik.

A törvény értelmében a kereskedelmi miniszterium kebelében »A külkereskedelem fejlesztésére szolgáló intézet« létesül, mely hivatva lesz a külkereskedelem fokozására, elsősorban a kivitel emeléséről gondoskodni. Az újonnan létesített intézet hatáskörébe fog tartozni természetesen tanulmányozni a külföldi piacokat és e célból a jugoszláv gazdasági életre vonatkozó egész hiranagyot összegyűjteni. Ilyen hiranagyoknak tekintendők a gazdasági törvények, rendeletek, szabályzatok és köriratok, továbbá gazdasági jellegű nemzetközi szerződések, konvenciók és egyezmények, gazdasági statisztikák, vám- és közlekedési tarifák, kereskedelmi, ipari kamarák és gazdasági szervezetek jelentései, az egyes vállalatok mérlegeik, jelentései, ujságcikkek, gazdasági közlemények, amelyek bármilyen vonatkozásban vannak a jugoszláv gazdasági élettel. Ugyancsak ennek az intézetnek hatáskörébe fog tartozni külföldi államokra vonatkozó gazdasági jelentések és adatok gyűjtése, amennyiben azok valamilyen kapcsolatban vannak a jugoszláv gazdasági élettel. Az intézet a hozzá jugoszláv gazdasági szervezetek részéről eljuttatott panaszokat és kívánságokat továbbítani fogja a jugoszláv külképviseleteinkhez és ezáltal tájékoztatni fogja azokat a belföldi gazdasági körök kívánságairól és panaszairól, egyben megjelöli azokat a tennivalókat, amelyeket a gazdasági élet fejlesztése érdekében szükségesnek lát. Az intézet propagandairatokat készített, filmeket állított elő, előadást anyagot, cikkeket és röpiratokat küld külképviseleteinknek terjesztés céljából. Az intézet »Glasnik« néven lapot ad ki, amely mindezeket a cölöket a sajtó útján is elősegíteni fogja, továbbá külföldön jugoszláv cikkekkel mintakülönítményeket rendez, muzeumokat létesít, azonkívül saját közegei útján megvizsgálhatja a

módon változtatta meg: »Előfeltétel az államszámviteli törvény 91. szakasza értelmében, hogy minden egyes pályázó köteles az árlejtés napján a bizottság elnökének az árlejtésen való részvételre jogosító írásbeli bizonylatot átadni. Ennek a bizonylatnak magában kell foglalnia: hogy a cég a törvényszéknél be van jegyezve, illetve, hogy iparigazolvánnyal rendelkezik, hogy az illetékes hatóságtól nyert engedély alapján jogosítva van az árlejtés tárgyát képező dolgokkal és cikkekkel állandó hivatásként foglalkozni, végül, hogy a bizonylat a kiállítás napjától számított három hónapon át érvényes. Állampolgáraink tartoznak a bizottság elnökének bizonylatot benyújtani arról is, hogy üzletüket az adóhatóságnál bejelentették és hogy az adót a folyó negyedévre kiűzték. Az árlejtéseken való részvételre jogosító bizonylatokat az illetékes kereskedelmi kamarák állítják ki, a földbirtokosokra és állattenyésztőkre nézve pedig a községi hatóságok.

külföldi piacok felvevőképességét és amennyiben szükség esetén versenyt lát, azzal szemben azonnal fel lép és végül megszervezi a hazai kereskedelem és ipar részvételét külföldi kiállításokon.

Az intézet mindezeket kívül javaslatokat készít a külkereskedelem fokozása érdekében és azokat eljuttatja az illetékes tényezőkhöz. Ezen a téren különös figyelemmel lesz a kivitelre alkalmasnak bizonyuló hazai cikkekre. Közgei útján hirdásokat szerez be a külföldi piacokról és pedig elsősorban a külképviseleteink útján, másodsorban a szabadalmazott kereskedelmi ügynökségeink útján, harmadsorban alkalmas szakemberek révén, akiket a kereskedelmi miniszterium hozzájárulásával e célból küld ki valamely idegen államba.

A törvény elrendeli, hogy állami hatóságok, önkormányzati szervek, gazdasági kamarák, amelyek gazdasági érdekeink fejlesztésére vannak hivatva, erre vonatkozó jelentéseiket juttassák el ehhez az intézethez. Az intézet minden állami hivatalnak, önkormányzati szervnek, kamarának és gazdasági intézményeknek díjtalanul köteles felvilágosításokat adni. Ugyancsak ingyen ad tájékoztatást és felvilágosítást magánszemélyeknek is. Ilyenirányú minden kérelem és azokra adott felvilágosítás illetékmentes. Tilos az intézetnek bármilyen természetű üzletkötés. Az intézet vezetősége a kereskedelmi miniszternek van alárendelve és a miniszter nevezi ki az intézet vezetőjét és tisztviselőkarát és a miniszternek jogában áll saját miniszteriumbeli közegeit szolgáltatni az intézethez berendelni. A miniszter jogosítva van a szükséghez képest tanácsadó testületet szervezni, amely az intézetet munkájában támogatja.

A törvény megfelelő hitelek megszavazását helyezi kilátásba az intézet létesítése érdekében. A folyó költségvetési esztendőre egyelőre másfélmillió dinár hitel van erre a célra előirányozva.

Naponta 3 dinár 30 para

Gondoskodás a jövőről, öregségről, a családról

Mindenki előtt ismeretes, hogy az életbiztosítási intézmény a nyugati országokban, Angliában, Franciaországban, Németországban, valamint Európa északi részén igen nagy mértékben el van terjedve s az is, hogy az életbiztosításnak igazi hazája Amerika, ahol azt lehet mondani, hogy minden dolgozó ember gondoskodik a maga öregségéről és családjáról arra az esetre is, ha munkáértelen, vagy ha családtagjait gyámoltató nélkül kénytelen hátrahagyni.

Ha tényleges szükségletet vennénk figyelembe, akkor az életbiztosításnak nálunk kellene leginkább elterjednie lenni, mert az egyszerű dolgozó ember élet- és munkafeltételei olyanok, hogy családját csak akkor tudja úgy-ahogy ellátni, ha és amíg dolgozik. Ha a szerszám kihull a kezéből, akkor úgy 6. mint családja kenyér nélkül marad. Ennek ellenére nálunk még a biztosító intézetek közegének valóságos heroikus munkát kell végezniök, hogy a műveltebb elemeket is meggyerjék az életbiztosítás nemzetgazdasági szempontból is elsősorban fontos és a család jövője szempontjából mérhetetlen jelentőségű intézményének.

Ha statisztikát csinálnánk arról, hogy hány tisztviselő, munkás, magánalkalmazott van, aki elmondhatja magáról, hogy legalább némiképp gondolt arra az időre is, amikor nem dolgozhat, ez a statisztika nagyon szomorú volna. Pedig valahogy azt kellene elérni, hogy minden dolgozó emberben feltámadjon a lelkiismeret és a jövőről való gondoskodásnak a sza-

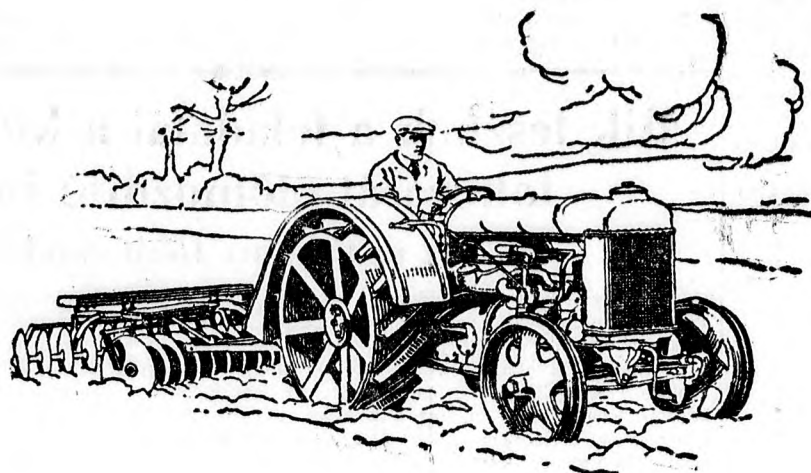
va, hogy akkor, amikor a mának él, szükségszerűen gondoljon a holnapra, a jövőre is.

Mint értesülünk, egyik hazai tekintélyes biztosító intézetünk, a Rossija Fonciere gondos matematikai számítások alapján, speciálisan a kisebb egzisztenciák számára új életbiztosítási típust dolgozott ki, amely hivatva van az életbiztosítási intézményt azokban a körökben is népszerűsíteni, ahol ez az intézmény eddig nem volt elterjedve. Ennek az új takarékbiztosításnak a lényege az, hogy minden dolgozó ember orvosi vizsgálat nélkül biztosíthasson önmaga vagy a családja részére 20 éven keresztül való díjfizetés esetén, amennyiben ezt a 20 évet megéli, 30.000 dinárt, ha a baleset folytán halált szenved, 30.000 dinárt, 20 éven belül természetes elhalálozás esetén 15.000 dinárt, ha pedig 15 esztendőn át fizeti a díjakat, ezek az összegek megfelelően változnak.

Az új életbiztosítási rendszernek az is kiváló előnye, hogy a biztosítási díjat egyszégesen havi száz dinárban szabja meg. Senki számára sem jelent túlságos lemondást, ha naponta 3 dinár 30 parát félretesz ezen a pénzen jövőjéről gondoskodik. Olyan összeg ez, amit az anyának, a háziasszonynak lehet minden nap félretenni.

Ez az új életbiztosítási mód a biztosítottakra nézve olcsóbb, mint a többi életbiztosítás és teljes mértékben szolgálja a biztosításnak igen fontos céljait. Épen egy hatalmas tényezője lesz annak a célnak, hogy nálunk is mindenkinek legyen életbiztosítása.

Ön fizet a Fordsonért, akár megveszi, akár nem!

A szántástól a termés behordásáig fizet az az ember, aki lovakkal, vagy ökrökkel dolgozik a Fordson traktorért, anélkül, hogy ez birtokában lenne.

Sok sok ezer Fordson-tulajdonos tapasztalatai bebizonyították, hogy minden munkánál, ha azt Fordson traktorral végzik el, a felét, vagy kétharmadát takarítják meg annak az időnek, mely különben állati vontatás igénybevétele mellett szükséges lett volna. Emellett a Fordson sokkal alaposabban és jobban dolgozik.

De különösen kitűnnek a Fordson előnyei akkor, ha a munkaköltséget vesszük tekintetbe.

Ehez járul, hogy a vontató állatok helyett vágómarhát, vagy tejelő teheneket tenyészthetünk, mert az aratást és eleségük behordását gyorsan és alaposan elvégzi a Fordson.

Nyáron és télen állandóan tevékenykedik birtokán a Fordson traktor, mert az utóbbi évszakban is bőven van részére munka, különösen, ha erdőbirtoka is van Önnek.

Igy ismeri majd meg azt a számtalan előnyt, melyet a Fordson traktor alkalmazása a mezőgazdának nyújt. Az új Fordson azonban még sokkal nagyobb hasznot hajt gazdájának, mint a régi, mert tökéletesebb amannál, erőteljesebb és emellett gazdaságosabb a használata.

Kérje a legközelebbi Ford-képviseletől a traktor díjmentes bemutatását az Ön birtokán minden kötelezettség nélkül.

Ára Din. 53.000 elvámolva.

Senki sem befolyásolhatja a piaci árakat, de a saját termelési költségét igen. Mennél inkább csökkennek ezek – annál nagyobb a haszon.

Önnek és családjának joga van erre a mellékkeresetre és a pihenés azon óráihoz is, melyeket Önnek a Fordson traktor meg tud szerezni.

NYILT-TÉR

Nemačka Keramika
(Deutsche Keramik)

Kosmajka 7 Beograd Telefon 31-82

Meissen Hardmuth, Čeh és Zsolnay fayenc fal- és padlóburkoló keramiai lapok.

Meissen és Hardmuth-kályhák, valamint luxuskandallók és takaréktűzhelyek (Sparherd).

Költségvetés, tervrajz díjtalan.

Tekintse meg kiállítási helyiségünket

ROSSIJA-FONCIÈRE

biztosító és viszontbiztosítótársaság népbiztosítási osztálya

Kérjen ismertetőt ujonnan bevezetett nép-életbiztosítási táblázatunkról!

Levélcím:
Rossija-Foncière, Subotica

13970

Opštinsko Poglavarstvo Toba (Banat).

Stečaj

U opštini Tobi (Banat) potrebna je jedna kvalifikovana babica. Godišnja plata je 1800 dinara sa skupa rinskim doplatkom od 6205 dinara.

Pozivaju se reflektantkinje, da svoje molbe podnesu sreskom načelnstvu u Jaša Tomiću do 31 decembra 1929. pozivajući se na broj sreskog načelnstva 3308-1929.

Toba (Banat), 25. novembra 1929.

Dukin Mišo s. r. Varga Petar s. r.
beležnik 13961 knez

Opštinsko Poglavarstvo Bačko Petrovoselo.

Broj 4981-1929.

Nabavka kancelarijskog materijala za god. 1930.

Pozivaju se svi oni, koji bi bili voljni snabdeti opštinu Bačko Petrovoselo kancelarijskim materijalom za 1930. god., da svoje pismene ponude sa označenim cenama, propisno taksirane (T. br. 25.) dostave svojoj opštini do dana održanja licitacije. Kasnije prispele ponude neće se primati.

Overtalna licitacija će se održati u kancelariji opštinskog beležnika na dan 10. decembra 1929. u 10 sati pre podne.

Potrebna količina kancelarijskog materijala i primerki tiskanica mogu se videti u kancelariji opštinskog beležnika.

Bačko Petrovoselo, 22. novembra 1929 god.

Vlad. A. Šešević, s. r. Žarko Milinov s. r.
Beležnik 13951 Knez

Kivándorlók figyelmébe!

Aki az Egyesült Államokba, Kanadába vagy Délamerikába: Argentínia, Brazília, Uruguay államba akar utazni, annak azonnali és díjtalan felvilágosítást nyújt a FRANCIA VONAL

Használó felvilágosítást nyernék a visszautazók is
Beograd Sombor Vel. Beeskerek
Karadjordjeva 91 Vojvoda Putnika Venc 20 Obala Princeza Jelena 3

Olcsó árak!

Olcsó árak!

Tekintse meg a Schlager-féle kirakat ridikül-ujdonságait

Utazó-cikkben nagy raktár!

Subotica, Aleksandrova ul. 1.

Eredeti, kiváló jó,
Florenai

maróni

mindennemű
déli gyümölcs

viszonteladásra kapható

Geizler Károly cégnél
Subotica 12403

Legszébb
karácsonyi ajándék
egy szép precíziós
ÓRA
KRAUSZ
óránál

Subotica, Gyümölcsipar 4.
Törlemék aranyat legmagasabb
árban veszek. 1929

Helyi ügynök
(Platzagent)

fix fizetéssel

helybeli fűszer nagykereskedés részére felvétetik.

Részletes ajánlatok
„Szakember”
jellege alatt a lap kiadói
vatalához intézendők. 13945

Visszavonulás miatt

**eladó
üzlet**

nagy telekkel, tágas raktárakkal, faárura tárral vagy anélkül, közvetlen vasúti-állomás mellett, víz mellett, minden célra alkalmas. — Ajánlatok: „Dunavki kei 543” jellege alatt Jugosl. Rudolf Mosse A. D. Beograd címre küldendők. 1394

Isőrendű 1384

**francia konyak-
és**

likőr-essenciák
minden elfogadható árban
eladók
Cm a j adó h vatalán

E'őszelő világség noviszádi
351 fiókia

**KERES
szerb, magyar, német
LEVELEZŐT**

vagy női, aki a gyorsíró és gépi-írásat periktül bírja. — Ajánlatok Postaiók 156. Noviszádra kértetek.

**Porosz
szalon-szén**

D.n. 70.—

Koksz, tűzifa

házhoz szállítva míg a
készlet tart kapható

Schlanger fatelep

Skotus Vitor 82. — Tel. 6-48.

Olcsó, de jó javítást, kész és rendelt cipőket csak a

gyors talpaló

készít. Postanska ulica 4.
Vöröskör mellett. Saját ház
LUSPAI

TELEFUNKEN 40

hálózati Európavevő árnyékoltrácsu csővel és

ÁLLOMÁSVÁLASZTÓVAL

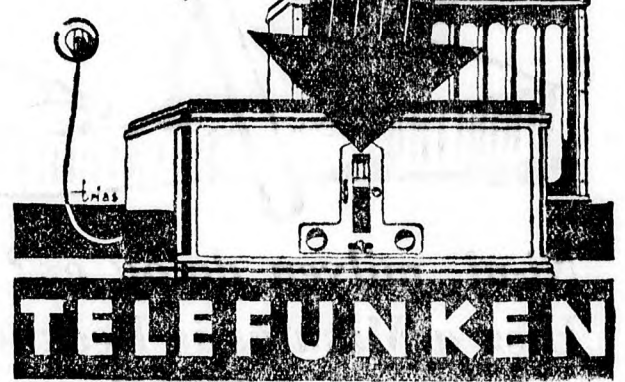
Ebben a készülékben egyesítve van mindaz a tudás, tapasztalat, szorgalom és kifinomult izlés, melyek a

TELEFUNKEN

nevet világhírűvé tették

Kérje még ma ismertetőseinket!

Jugoslavensko Siemens A. D.
Beograd, Kr. Aleksandra 8

TELEFUNKEN
A VEZETŐ VILÁGMÁRKA
Képviselőket minden nagyobb városban

Egyedül ez a gyár készíti a legjobb minőségű és egyuttal a legelegánsabb

TRAPEZ

sár- és hócipőket

Ezért csak "TRAPEZ" sár- és hócipőt vegyen

12801

AMERICAN HEATING

a jelenkor legtökéletesebb, kokszal fűtött kályhája. Csak 4 kg. kokszra van szükség egy 100 köbméteres helyiségnek 24 órán át való fűtésére. Állandó tűz ősztől tavaszig, naponként mindössze egyszer kell egy egész kis mennyiséget utána rakni. Lukszus-kivitelt. Okvetlen írjen a jugoszláviai vezérképviselőnek: American Heating, Zagreb, Marovska 15.

Egy próbarendelés mindenkit meggyőz, hogy a legjobb kötésű üzleti könyv a M nrvában kapható!

Kapható minden szaküzletben. Postai szétküldés BLUM győrszertár, Subotica, főpostával szemben

Arcának szépségét, üdeségét, tisztaságát megőrzi a Daruváry-crème

Ni-ni, milyen dolog ez?
Hisz a Mikulás is Becknél vesz!

Kicsinybeni árusítás: Rudićeva ul.
Üzem: Pašićeva ul. 10.

Dr. Georg SEIBT Berlin
rádiógépei a legtökéletesebbek,
hangszórói szenzációsak,
az árak mérsékeltek!

Mielőtt rádiót vagy hangszórót vásárol,
hallgasson meg egy

rádiót és hangszórót!

Közp. eladási hely:

Tehn. Biro Ing. Solarović, Novisad, Futoški put 68

Már minden rádiós tudja,

hogy a jó vételhez jó
elem kell és a jó elem a

Jupiter

mert ez az egyedüli elem, mely
savmentes, már pedig a savak
megtámadják a cinkhengereket és
az elmekezdés előtt elűrik a
mennek.

A „Jupiter”-elemek égési tartama
a leghosszabb és tartósságáért há-
rom havi szavatosságot vállalunk.

Ha netán valahol nem kap á, for-
dujon a gyárhoz:

„Jupiter” tvornica suhi bate-
rija i anoda, subotičai telepe

Trg Kralja Tomislava 7
Telefon 8-88 Telegram: Jupiter

TISZTA GYAPJU
KULAI SZÖVET
Szubotičán egyedül
VECO M. VIDA KOVIĆ I SINOVI
cégnél kapható, Je ač čeva u'. 10.

Ha gallérját, fényesen,
fehéren és elegánsan
akarja viselni, akkor
küldje 445

PIUKOVIC
gőzmosodába
Subotica, Vilsonova ulica 16. sz.

11078
ZSÁK

PONYVA
ZSINEG

legolcsóbban
AVRAM SCHIFF
zsák- és ponyva-
kölszónél

AFRIK, LŐSZŐR
és LŐTAKARÓK

gyári lerakata
HEVEDEREK
TÖMLŐK stb.

NOVISAD Telefon: 2403

Telegr.: Jutešif
Fiók: Beograd-Sava
Kérjen árajánlatot!

Fogorvosok és
fogtechnikusok
figyelmébe!

Megnyit az első szubotičai
fogászati műszer- és anyag-
raktár. Olcsó árak, gyors és
pontos kiszolgálás. Vidékre
megrendelést azonnal, pós-
t utánvét mellett továbbítok

„Dentalija”
Szubotica

Paja Dobanovačka ul. 21.

Tisztított liba
Libahus és aprólek
Libamáj és töpörtő
ál andóan kapható

Kőrösi Géza cégnél
3918 Telefon 5-13

Nagyon keveset használt,
13782 hathengeres
FIAT-AUTÓBUSZ
vonal hiánya miatt
olcsón eladó
Érdeklődni lehet
a Küffer féle garázsban
Veliki Bečkerekén

Újonnán megnyitott
cipészüzletemben
modern női, férfi- és gyermek.
cipők és javítások, valamint cipő-
felsőrészek olcsón készülnek
Krnajski Lazarev
cipész
Pašićeva ul. (Szantiter ház)
13248

A zord idők leál tával
az Ön legjobb barátja
a **Centrál Rádió**
Szubotica, Kaszinó-épület
kizárólag új, tökéletes rádiótipusai-
val, melyekkel az Ön egész család-
jának napi szórakozása
fél dinárba kerül!

Kedvező részletfizetési feltételek!
TELEFUNKEN gyári lerakat

Só-, kén-, salétrom-, akku-
mulátor- és egyéb savak

legjutányosabban
Kemikallija, Novisad, Arse Teodorovića ul. 7

A „GRAUERT”-féle
»REKORD«

háziipari
gyorskötőgépecskéink
szorgalmasan dolgoznak
már mindenfelé!

A tanfolyamot Oszijeken eddig mintegy 80 sze-
mély végezte el. Vannak, akik 2 nap alatt sajátí-
tották el a kezelést, a legtöbbben azonban 4 napig
tartózkodtak nálunk, hogy mindent a legalaposab-
ban megtanulhassanak.

Mindenki, aki a tanfolyamon részt vett, azon-
nal haza is vitte magával gépecskéjét.

Vannak gépek már Sztáribecsejen, Pancsevón,
Beogradban, Belackván, Csakovecen, Oszijeken,
Bogojevón, Knezsevón, Szrbobránban, Belimanasztí-
ron, Szubotičán, Szentán, Bácskatopolán, Ruszko-
szelón, Kraljevbregeen, Novakanjiszán, Bácskopetro-
voszelón, Szremszkamitrovicán, Novivrbászón, Zma-
jevácón és Noviitebejen.

Azonkívül szállítás alatt állanak gépek, melye-
ket a legközelebbi napokban a rendelőink szintén
kézhez fognak kapni.

Vannak községek és városok, hol már több gé-
pecske van üzemben.

Bogojevón Hajnal Lajosné asszony Erdő u. 233.,
Belimanasztíron Halbach János sörkereskedő ur leá-
nya, Bácskatopolán Kiss Istvánné fűszerkereskedő-
né Székfi u. 845., Noviitebejen pedig Hevesi Sándor-
né asszony (Nagy malom) készséggel vállalja el
azok oktatását, kik onnan és a környékről gépet ki-
válnak rendelni. Az érdeklődők a nevezetteknel
meg is tekinthetik a gépecskét üzemben és az ille-
tők szerény díjazás ellenében ott lakóhelyeiken
megtanítanak bárkit a különféle tárgyak készítésére
és a gép kifogástalan kezelésére.

Levéiben szívesen megadjuk az eddigi összes
vevőink címeit is és minden érdeklődőt felkérünk,
hogy jöjjön hozzánk Oszijekre és személyesen győ-
ződjék meg arról, hogy mit produkál ez a kis cso-
dagép.

A „Grauert Gépépítő Gyári R. T.” jugoszláviai
kizárólagos vezérképviseletévé:

Berényi Zsigmond

OSIJEK I., Krezmina ulica 13.

A pályaudvar közvetlen közelében
Rendeléseket csak közvetlenül fogadunk el!
Ügynökeink nincsenek!

Színházak, mozik, szállodák, vendéglők, éttermek, „BRIXOL” Fertőtlení! Szag-
munkatermek, tantermek részére nélkülözhetetlen a BRIXOL talanit! Illatosít!

FIGOL

a legkitünőbb háziszser a bél és gyomor mindennemű megbetegedései ellen. — Gyógyerejét tengeri növényekből és fügeből készül. — Készíti és postán szétküldi Dr. SEMELIĆ gyógyszerész, Dubrovnik 2. Ára üvegenként 40 dinár, 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár.

Szivógázmotort

16—20 PS erősségben, fagenerátorral
megvételre keresek
Elektr. Co. Centrala (Ing. Dorner), Ridjica, Bácska
1913

Ocsóbb lett a sertéshus, zsír,
zsirszalonna és hárj

16. és fióküzleteiben

Korhac fő- és fióküzleteiben árak a következők:
I. rendű sertéshus kg.-ként D. 18.—
" zsirszalonna " " 18.—
" hárj " " 20.—
Tiszta sertészsír " " 22.—

Lőtt nyulat és foglyot
minden mennyiségben
legmázasabb napi áron elvesz

HARTMANN és CONEN
HUSKIVITELI R. T. SUBOTICA
TELEFON 12.

Ocsó árak! **Fűzők** Ocsó árak!

orvosi rendelésre, **haskötők** a legmodernabb kivitelben
Gutai-nénál, VII., Ostojičeva ul. 15

POMPADOUR

URI ÉS NŐI FODRÁSSZALON
a legjobb munkacsoportot alkalmazza és a legszo-
lidabb ár mellett a legprecízebb munkát végzi.

ARAI:

Urak részére:	Hölgyek részére:
Beretválás . . . D. 5	Ondolás . . . D. 10
Hajvágás . . . " 10	Hajvágás . . . " 10
Beretválás és haj- vágás . . . D. 12	Fejmosás . . . " 10
Fejmosás . . . " 8	Manikűr . . . " 8
Beretválás, masszázs kompressza készü- léssel, hajvágás, lossziona, manikűr	Arcomaszázs . . . 15
	D. Estélyi frizura . . . 15
	Hajfestés (Hennával) . . . 120
	Hajfestés (Arálával) . . . 90

Bérletjegyénél 20 százalék engedmény
Ranisavljević
uri és női fodrász, városi háza épületben

WEITZENFELD
i DRUG SUBOTICA
INTERURBAN TELEFON 192.

Zsák, zsinag, ponyva, gaz-
dasági kötélárak, szőnye-
gek, linoleumok, kárpitos
kellékek nagy választékban

Kérjen árajánlatot!

KOMPLETT LAKÁSBEREDEZÉS
D. 18.000.—

EBÉDLŐ
TÖLTYŐMAGOMLYI BÉK
SZERENYI ZÁGY
SZERENYI ZÁGY
TÖLTYŐMAGOMLYI BÉK

HALÓSZOBA
BOKFA, POLYFIZIOT
SZERENYI ZÁGY
SZERENYI ZÁGY
TÖLTYŐMAGOMLYI BÉK

KONYHA
KONYHA
KONYHA
KONYHA
KONYHA
KONYHA
KONYHA
KONYHA

TEL. 229

BUTORHÁZ
J. BOŽIĆ
OSIJEK I
ŽUPANIJSKA ULICA BR. 2.

TEL. 229

KOMPLETT LAKÁSBEREDEZÉS
D. 10.000.—

EBÉDLŐ
KONYHA
KONYHA
KONYHA
KONYHA
KONYHA
KONYHA
KONYHA

HALÓSZOBA
SZERENYI ZÁGY
SZERENYI ZÁGY
TÖLTYŐMAGOMLYI BÉK

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasgubics és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felblyegzett jellegű leveleket fogadjunk.
Kérdésükhöz kért válasz helyre melléklendő

LEVELEZÉS

»M. T.« Drága Pofikán! Szemrehányó leveledet megkaptam. Leveledet várom Szeretlek. 19045

HÁZASSÁG

Dame in gesetztem Alter, unabhängig, gutsituiert, wirtschaftlich, Berzensbildung, da einsam lebend, sucht Lebenskameraden mit gutem Charakter gesicherter Position im Alter von 55—60 Jahren. Zuschriften unter »D. R.« an die Növisader Administration dieses Blattes erbeten. 19055

Elkészült családból származó 30 éves izr. terménykereskedő barátomnak szülői kerék vállasos zsidóházból 100.000 dinár házmánnyal rendelkező leányt. Ajánlatokat »Agilis« jelíggel a kiadóba. Diszkréció biztosítva. 19078

FOGLALKOZÁS

Foglalkoztatnánk olyan horvátogép tulajdonosokat, kik modern gyorskötőgéppel rendelkeznek és azon ki-foglástalány tudnak dolgozni. Nyersanyagot mi adunk. »Waterproof« nagykereskedés, Zagreb, Vlasika ulica 63. 19099

Fogtechnikus, perfekt, állásért keres. — Ajánlatokat »Perfekt« jelíggel a növiszadi fiókkiadóba kérek. 19043

Perfekt tűzőnöt keresek jó fizetéssel és teljes ellátással. Andrović Lajos cipész-mester, Nova Kanjiza. 19097

Ügynökök, csakis jó megjelenésűek, szakismeret nélkül, közszükségleti cikkek magánfeleknél való terjesztésével nagy kereset-
hez juthatnak. Bemutatkozás csütörtökön 9—11 között, Hotel Jagno, szoba 14. szám. 19025

Pénztárnokné óvadékkal felvételik. Ajánlatok »K 25« jelíggel a kiadóhivatálba küldendők. 19084

Szoptatósadának ajánl-
kozik egészséges nő. Iván Istvánné, Mol. 19094

Allánélküli kereskedőségek jelentkezzenek a »Venus« ügynökségnél, Csan-taviren. 19043

Felvezünk házaló ügy-
nököket magas jutalékra.
»Venus« ügynökség, Csan-
távir. 19042

Gyermekek mellé, esetleg
magános nőhöz ajánljuk
intelligens, varáshoz, kézi-
munkához öté fiatal nő.
Megkeresések »K. M.« jel-
íggel a kiadóhivatálba. 19036

Ältere Deutsche sucht
Stelle zu Kindern per so-
fort. Anträge unter Chieffer
»Verlässlich« an die Admi-
nistration des Blattes. 19078

Jólkívő szakácsnő jó bizo-
nyítványokkal bejárónőnek
ajánljuk. Cim a kiadó-
ban. 19066

Almelnár, külföldön vége-
zett malmászati szakíro-
lával, több évi gyakorlattal,
és nyelvismerettel, sze-
rny feltételek mellett ma-
lomba állást keres. Cim a
kiadóban. 19067

Szolid mindenleány fel-
vételik. Beck, Cannarska 7.
Jelentkezés délelőtt. 19065

Gyakorlott gépiró(nő) gyors
munkás állandó alkalma-
zást kaphat. Gyorsítást és
nyelveket tudó előnyben.
Ajánlatokat »Iroda« jelíggel
a kiadóhivatálba kü-
rünk. 19074

Ülővezető felvez, nagy
biztosító társaság Szuboti-
ca és környékére fix és
jutalék mellett. Nyugalma-
zást tűntök vagy állami
biztosítók előnyben. Aján-
latok »Szorgalom« jelíggel
a kiadóba kéretnek. 19081

Helyi képviselőt keres nagy
biztosító társaság Bácska
Topola, Horgos, Martonos,
Bácska Petrovoszelo közse-
gekben. Ajánlatok foglalko-
zás megjelölésével »Szép
mellékajánlat« jelíggel a ki-
adóba kéretnek. 19080

Képesített telekkönyvvezető
20 évi gyakorlattal, aki az
ittani nyelveket szóban és
írásban bírja, irógépelésben
és fordításban teljesen jár-
tas. — megfelelő alkalma-
zást keres. Szives ajánla-
adóba kéretnek. 19056

Gépzsi vagy villanyzáró
állást keresek mielőbbi be-
lépésre. — Megkereséseket
»Beosztás« jelíggel a ki-
adóhivatalt továbbítt. 19084

Zongoramester tisztí éjjeli
mulatóba Subotican de-
cember 1-re kerestetik. 19002

A legszebb és legolcsóbb
karácsonyi ajándék

Kraljevbregei Pezsgőgyár
reklámládája

amelynek tartalma
2 üveg Reverence pezsgő
3 „ Kraljevbregei rizling
1 „ Eaux de vie (cognac)
Ára 250 dinár

Szállítás postán utánvétellel. Megrendelhető:
a Kraljevregeska Fabrika Šampanjera
i Podrumarstva cégnél, Kraljevreg
Bácska, Subotica mellett
Subotican: S. Szabados pálinkanagykereskedőnél
Sudarevičeva ulica
Sztari Becejen: Joca Džigurszki ügynökségénél

SZÖRME-
különlegességek
Zsulyevitsnál
Subotica,
Sokolska ulica 15

A világhírű
„DEKA“ autógummi
elismert német márka
Képviselő TAKÁCS MÁRTON gummiüzem
Zrin'ski trg 24 12064

SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ
K O C H
C I P Ő K
ok, fértiak és gyermekek részére. o mások, tartások és NAGYON OLC S Ő K
P utovici-hiz, Kiskapoinával szemben

Eladó
Babkox-kazán
135 m²
épült 1917-ben
Brünni Tandem kondenzátoros, 450 HP, legújabb szerkezeti

Sütemény 2 din.
Haboskávétüteménnyel 5 din.
Tensüteménykaja 60 din.
Torták olcsón kaphatók
„MIGNON“
Institorisz Sándor
újonnan megnyitott cukrászdájában
SUBOTICA, Strossmalierova ul 22
Halpiac, Faragó mérsáros mellet

GŐZGÉP
Pančevói Gözmalom R.-t.
Pančevo 11841
Vizesuborka
ecet- és paprika, savanyított káposzta és többféle főzelék. konzerv kapható 216
Kemény Dezső
ecet- és konzerv gyárban
Subotica, I. Vojnovičeva ulica 5

Ne vegyen tűzifát, kocszot és szenet addig, Vujkovic J. és Társa cégtől
amíg nem kér ajánlatot Jukičeva ul. 41 Telefon 6-68

LIFKA MOZI

Csütörtök—vasárnap:

1. METRO ŽURNAL

Események a világ minden tájáról.

2. AGHARI FAKIR

indiai estélyei

ki eddig még Szuboticán nem látott yoghi (zsogi) tudományával, mágikus művészetével elkápráztatja a közönséget

1. Az indiai fakirok csodálatos mutatványa, növényfakasztás bármely magból néhány perc alatt.
2. Élő fánya.
3. Séta éles kardokon és szegeken.
4. Átszegezés.

3. OLGA CSEHOVA

kimagasló luxustilmje

ÉGŐ ASSZONY

Főuri millióben lejátszódó szerelmi történet

- Klára bárónő . . . Olga Csehova
 Thurzó gróf . . . Fred Alten
 Sándor, a fia . . . Alfred Pussey
 Lily baroness . . . Paulay Erzsi

Rendes helyárak!

Kezdeté naponta 4, 6, 1/2 9 órákor

Előkészületben Maurice Dekobra világ-hírű regénye alapján készült angol-német-orsz. film: **Hálókocsk anyyala.** Mindkét rész egyszerre.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó két sorosan számít. Legkezebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbőgzegett jelítés leveleket továbbítunk.

Kérdésokódásokhoz válaszbélyeg melléklendő

Allandó foglalkozást találunk nálunk olyan ügynökök és házalók, akik némi készpénzbiztosítékkal rendelkeznek. A mi gépevőink által készített mindennemű kötöttáru eladásával biznók meg őket. — Nagy jövedelem, önálló könnyű foglalkozás. A Rekord gyorskötőgépek vezérképviselesége. — Berényi Zsigmond, Osijek. 13940

Tanonc fényképészhöz vidékre felvétetik. Közlekedbit Petrogradska ul. 15.

VÉTEL-ELADÁS

Családi ház eladó. IV., Milodanović ul. 18. 13963

Kukoricaszár és szalma eladó. V., Miška Prčić 20.

Boszniai, szép, kétszer kötött puha hulladék lécvagononként 2250.— dinárért franko bármelyik bácskai állomás, kapható: Schächter Salamon fakereskedő, Subotica. 13975

500 kilós keményfa mérleg eladó. Skotus Viator ulica 51, fűszerkereskedés.

Asztaloszszerzőmök és gyaplapadok eladók. Skotus Viator ul. 77. 13933

Sztára Kanjizsán, a főtérén kitűnő forgalmu trafik teke hiányában eladó. Csak személyesen tárgyalók. Törtéti trafik, piactér

20%-os koronabonokat legmagasabb áron vásárol Pučka Stedionica, Osijek

Alkalmi v tel

Elköltözés miatt jutányos áron eladó: Komplet háló és uriszoba, képek, szőnyegek, függönyök, nyolc lámpás rádió. 800 kötetes, legmodernebb könyvekből álló könyvtár, előszoba garnitúra, konyhaszekrény stb. Érdeklődni lehet: Reich, Ciril Metod trg 3

Kihullított és vágott hajat a legmagasabb áron vesz Lagner Iodrász, Pašićeva ulica. 13562

Sportburda, ezüst-féka szőrméből eladó. Könyva, VIII., Karadžićeva ulica 10. (Báránykőz). 13979

Modern ház, adómentes, tíz év alatt ingyen kifizetődik, eladó. Beköltözhető azonnal. Előnyös feltételek Földes ruházlet. 13976

Kurrens röftraktár elhatalozás miatt berendezéssel együtt olcsón eladó. Érdeklődni: Lendvai Alfréd-nál, Sztára Kanjizsa.

3-4 HP nyersolajmotor, kocsira szerelve, eladó. Dr. Ozsvár Vilmos Csantavir

Eladó vasajtó, használt kredenc, ebédasztal és több más butoridarab. — Cim a kiadóban. 13904

Ház fűszerberendezéssel 28.000 dinárért eladó. — Rozsi Károlyné, Beodra.

Káposztáskád csavarral, 500 literes eladó Majžanski put 23. 13901

Rózsá- és fehérburponyát, saját termelést szállít Danilo Ivkov, Sztapár 12261

Vendéglő, amelyben minden vasárnap a magyar fiatalok táncmulatságot tart, elköltözés miatt sürgősen eladó. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál, Kocsis Lajos, Bajmok. 13812

Eladó négylyuku kukoricamorzsoló motorral együtt. Gröllinger Ignác, Gakovo.

Tűgy-fűrészhulladékát 100 méterháza 1800 dinárért franko bármely állomás szállítók. — Kereskedőknek engedmény. Danilo Ivkov, Sztapár 13991

Rádió

8 lámpás Ingelen Ahemóval Brown hangszóróval komplett, elköltözés miatt olcsón eladó. Bövebbet Reich, Ciril Metod trg 3

Gobeline kép, diszpárnák, valamint modern csontszinű hálószoza, alig használt, olcsón eladó. Zmaj Jovin trg 3. Minerva-palota.

Zászlók

tiszta gyapju tengerész-zászlószozvetből, garantált fény-, eső- és viharmentes. Nagyban és kicsinyben. — Winkler József, Subotica, Madjarska ul. 9 Kérjen árajánlatot. 10079

7%-os államkötvényeket és 2 1/2 % os ratna šteta kötvényeket vásárolunk. Suboticai Kereskedelmi és Iparbank (a vasuti parkkal szemben). 13391

Használt boros hordók

minden mennyiségben azonnal tölthető 50 literől 7000 literig kaphatók Krix Lajosnál, Subotica, Mazuranićeva ul. 19 13712

Gyapjuonalat kötődék részére minden minőségben és vastagságban azonnal és olcsón szállít Karl Prelog, Ljubljana, Gospodska ulica 3. 12128

20%-os koronabonok eladását és vételét legelőnyösebben közvetítettük. Suboticai Kereskedelmi és Iparbank. (Vasuti parkkal szemben) 13392

Szobonya Kraljevbrag, ki-nál gyönyörű porbuljás és gyökezes szőlővesszőket megbízható fajtákban, simavesszőket tavaszra, őszi-barackot őszi ültetésre.

KIRAKATÚVEGEK VITURNÁL, NOVISAD, FUTOČKI PUT 137. 9987

Bajmokon a főtérén, közvetlen a baromfi- és tojás-piacon szép ház nagy portával kiadó hosszabb időre, mely deszka- és fakereskedésnek is nagyon alkalmas. — Érdeklődők forduljanak Gyetvay könyvkereskedéshez, Bajmokon. 13811

VÁROSI MOZI

Csütörtök—Vasárnap

A legmegrészőbb dráma amit eddig filmre vittek

Tamás bácsi kunyhója

A világhírű és közsímert regény után

SEZEMÉLYEK:

Tamás bácsi . . . James B. Lowe
 Eliza . . . Margarita Fischer
 Simon Legree . . . George Siegmann
 Topsy, kis néger gyerek . . . Mona Ray

Ezen monumentális film előállítását költsége 200.000 dollárba került.

UFA FILM HIRADÓ

MINDENKI TUDJA!

csak még Ön nem, hogy kedvező feltételű részlet letizetésre is kaphat nálam nagyon olcsón mindennemű rőfös árut, különösen férfi és női szöveteket. Mindenki saját érdekében bevásárlása előtt érdeklődjön áraink felől

BERGEGYULA kézműauüzlete, SUBOTICA, Terezijina ulica 3.

Öcsöb mint bárhol, csakis Földes Samu ruháruházában, Szuboticán Rudics ucca gyümölcsiac. (saját ház). Ferfi állöny 360 dinártól, férfi télikabát 350 dinártól, gyermekruha 150 dinártól, női télikabát 325 dinártól, borkabát 850 dinártól, elegáns raglán 600 dinártól, pluszbelézés sálgaléros, rövid angol bunda 800 dinártól és városi bunda 1400 dinártól. Nagy választék felöltőkben, trenccoktokban, utazobundákban (kocsira, autóra) gyermek télikabátokban. Tessék meggyögződni. Ügyeljen a címre.

Két ágy kiadó konyhával, kirakat és ágyak eladók. Palmotićeva 15. 13982

Kiadó elegáns butorozott szoba, fürdőszoza használatlaltal egy vagy két személy részére. Cim a kiadóban.

Műlabak- műkarok, gyögyfűzők, támgépek és beteglőkocsik, Schönbrunnál, Szubotica. Paje Kujundzićeva 20.

Fűzők, fűzőpótlók, orvosi haskötők a legzakyszerűben, melltartók, készítését, tisztítását és javítását a legolesóbban vállalja Dimitrijević Julka Subotica, Skotus Viator ul. 10. a posta közelében. 13105

Ehbar-zongora alig használt, rövid, fekete, angol, mehanikás, jutányos áron eladó. Érdeklődni lehet Sombor, Sónčanski put 1. 13646

Ebédő, háló, szalon és egyéb butorok eladók. Pintér, Sučićeva ulica 1.

Zephir, Rekord, fa- és szántüzelésű kályhák, Elite-tűzhőyek zománcozott, nikkelezett és fekete kivitelben kaphatók. Barzel vaskereskedés, Subotica

Vendéglő, jóforgalmu, tánc-helviséggel, olvasókörrrel, kucpállyával, billiárdasztallal, teljes felszereléssel, villanyvilágítással eladó és azonnal átvehető. Novák Mihály vendéglős, Stara Kanjizsa. 13777

Cima rőtiszonát, valamint szobafűtészetet, mindennemű tűzfát ajánl Fr. Lippert, szóna- és fakereskedés, Osijek I. Desatićina 10. Kérjen árajzvéket

Különféle

Kétágyas butorozott szoba kiadó. Oslobođenja ul. 11. Telefon 641. 13957

Jó házból való komoly, izr. intelligens lányt vagy önálló özvegyt keresek háztartásomba, ki felnőtt leányommal társalogna és a háztartási teendőkben segítkezne. Cim a novisádi kiadóban. Ájánlatot fényképpel ellátva kérek

Különbejárati butorozott uccai szoba kiadó. Petrogradska (Kenyérgyár) ul. 30 13899

Fűstőlásro kőser husokat elfogadó Kőrösi Géza husfeldolgozó telepe. Rudics u. 13919

Fékség lakással, forgalmos helyen azonnalra kiadó. Bövebbet Berger malomban. 13931

Mielőtt RÁDIÓT vásárol

HALLGASSON meg egy

SEIBT-féle

villanyrádiót és hangszórót

szuboticaí és palicsi kizárólagos képviseelő

BENCE JÁNOS Szubotica, Ciril Metod trg 20

